

Veikko Palomaa

*Johdonmukaisuuden
Laki*

*Helsingissä 1913
Teosofinen Kirjakauppa ja Kustannusliike*

Johdonmukaisuuden laki

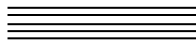

KATSAUS ELÄMÄN SIVEELLISEN HAL-
LINNON SYNTYYN JA PERUSTEIHIN

KIRJOTTANUT

VEIKKO PALOMAA

HELSINKI 1913
TEOSOFINEN KIRJAKAUPPA JA KUSTANNUSLIIKE

TAMPEREELLA,
TAMPEREEN SENTRAALIKIRJAPAINOSSA 1913.

1. Järjestyksenhalu.

Tutkiessaan fyysillisen luonnon ilmiöitä huomaa havaintokykyinen ihminen niissä kaksi johtavaa aatetta, jotka ovat: kunkin eri lajin yksilöllinen erilaisuus ja lajiryhmän sellainen yhtäläisyys, että koko ryhmän voi lukea yhteen heimoon sekä useampia eripiirteisiä heimoja yhteen luokkaan. Näihin johtaviin aatteihin perustuu kasvi- ja eläinmaailman tutkimuksen tieteellinen arvo. Kaikki n. s. tieteenhaarat ovat näet tutkivan ihmisjärjen kokeilua saada aistimuksella todistaa sisäisen järjestyksenhalunsa pätevyyttä.

Nykyään kyllä vielä tunnustetaan „tieteen” arvo ainoastaan sellaisille tutkimustöille, joille verrattain harvat ihmisyksilöt ovat tilaisuudessa omistamaan koko yhden fyysillisen elinkautensa, ja jotka saavat aineellisen toimeentulonsa yksinomaan määrätyllä tutkimusalalla työskentelemisestään.

Myöhemmin on „tieteen” arvoon kohotettu talousasiainkin tutkiminen. Nykyään puhutaan siis jo „taloustieteestä”, mutta luonnollisesti täytyy tämänkin tieteen jakautua moneen eri haaraan siitä syystä, että ihmiskunnan fyysillisen tarve-elämän hoito on uskottu miljoonille eri yksilöille.

Tämän edellytyksen kannalta on jokainen perhe ja kunkin eri yksilön — vähäisen lapsenkin — omistus- ja

valvontaoikeuden alainen ympäristö erityinen tieteellinen tutkimusala. Kun tieteen perustana kerran on sisäisen järjestyksenhalun pätevyystodistusten etsiminen aistittavien välineitten avulla, niin on esim. yksityisen perheen hoito juuri tieteellistä työtä.

Kun järjestyksenhaluinen ihminen — olematta mikään kouluoppinutkaan — astuu vieraaseen perheeseen, huomaa hän ensi silmäyksellä, minkälaisia tieteilijöitä sen hoitajat ovat. Jos perheessä vallitsee epäjärjestys ja siivottomuus, on perheenemäntä huono tieteilijätär, edellyttäen, että hän saa kuluttaa aikansa perhehoitoon. Jos perheen ulkopuolella, sen välittömässä ympäristössä, vallitsee sekasorto, on perheenisä huono tiedemies samoilla edellytyksillä.

Lasten leikkikalukokoelmia katseltaessa voidaan tehdä sama johtopäätös.

Eläintenkin järjestyksenhalua tutkittaessa voidaan luoda katsaus eri eläinluokkien joukkosielun tieteelliseen kypsytyteen. Ne, jotka ovat tutkineet esim. muurahaisten ja mehiläisten yhteiskuntaelämää, tietävät, kuinka tarkka järjestys siinä vallitsee. Nuo pienet eläimet eivät siedä mitään mätää eivätkä saastaa läheisyydessään. Jos ihmisen työjärjestys uhkaa niitten turvallisuutta, niin pian ne osavat vaaran torjua.

Eräs muurahaisten elämän tutkija huomasi kerran, että näitten ahkerain työntekijäin tie kulki rautatien poikki rata-kiskojen yli. Tutkimustaan jatkaessaan näki hän kuoliijaaksi litistyneitä muurahaisia ratakiskoilla. Juna oli surmannut pienet matkailijat. Mutta kun hän eräänä päivänä taas meni katsomaan, olivat muurahaiset raivanneet itselleen tien ratakiskojen alatse ja saattoivat nyt turvallisesti kulkea.

Kasvi- ja kivikunnassa sekä fyysillisten „elementtien” työaloilla vallitsee myös järjestyksenhalu. Ihmisen hoitoa vailla olevat metsät puhdistautuvat ja raivaavat pois vaputta haittaavat esteet. Kukkanurmia ei ihminen lanota eikä perkaa, ja kuitenkin vallitsee niitten elämässä kaunis järjestyksen sopusointu.

Kivikunnan samallaiset kiteytymät vetäytyvät yhteen järjestyksenhalusta. Ei ihminen saisi timantteja, jalokiviä eikä tarvitsemiaan metalleja, jos kivikunnassa vallitsisi epäjärjestys.

Lumen, jään, höyryn ja eri kaasujen muodostuksessa seurataan tarkkaa järjestystä. Kahdessa ensiksi mainitussa elementintyössä voi ja on tavallinen ihminen tehnyt havaintoja. Tulevaisuuden kehittämät tutkimuskeinot näyttävät, että kiehuva vedestä nouseva, näennäisesti sekasorron-tilassa oleva höyry muodostuu vielä paremman järjestyksenvalvonnan alaisena kuin esim. erilaiset kankaat tehtaan kutomakoneissa.

Ei luonnossa missään vallitse kaaos- eli sekasorron-tilaa. Paikalla, jolle vedettiin erilaisia rakennusaineita, näyttää vallitsevan sekasorto, kun verrataan rakennusaineläjiä syntyvään uuteen rakennukseen. Mutta tällaisella näennäisellä sekasorrolla on järjestyksenvalvojansa. Rakennusaineläjiä vartioidaan huolellisemmin kuin valmista rakennusta. Ihmisen moraalinen velvollisuus käskee hänet myös pitämään arvossa erilaisten aineiden muodostamaa kokoelmaa, josta aiotaan tehdä jotakin yhtenäistä valmista.

Mätänemistilassa olevassa aineessa näyttää vallitsevan epäjärjestys. Mutta joka haluaa pyrkiä asiantuntijaksi tällä alalla, saa huomata, että mätänemistila päinvastoin on ankan järjestyksen alainen luonnon menettelytapa. Vai

eikö huoneen purkamisessa tarvitse noudattaa järjestystä? Mätäneminen on rappeutuneen elimellisen huoneen purkamista, ja luonnon täytyy tässä työssä noudattaa sitä ankarampaa järjestystä, kun työ on tehtävä paljoa lyhyemmässä ajassa kuin elimellisen huoneen — eläin- tai kasvi-ruumiin — rakentamistyö.

Minkä opetuksen saa ihminen kaikkialla vallitsevasta järjestyksestä ja luonnon vastustamattomasta järjestyksenpalauttamisvaatimuksesta silloin kun epäjärjestys on uhkaamassa? Hän saa siitä sen opetuksen, että järjestyksenhalu ja -pito on johdonmukaisuuden lain yksi pykälä, sen lain, joka hallitsee kaikkea ilmennystilassa olevaa elämää, ja joka siis on Äärettömän lahjomaton edustaja rajallisessa olemassaolossa. Tämän lain yhden ainoankin pykälän nojalla voi todistaa henkimaailmojen olemassaolon aineen harhoihin eksyneelle tajuntakeskukselle. Se laki on niin sitova ja selvä, että tavallisen, n. s. terveen järjen on suorastaan mahdoton yrittää sitä kumota. Sen kiertelemisyriytyksetkin ovat turhia, kun sen eri pykälillä vedotaan tavalliseenkin järkeen.

Fyysillisessäkin luonnossa esiintyvä järjestyksenvaatimus on niin voimakas johdonmukaisuuden lain pykälä, että sitä eri puolilta valasemalla voi saada esim. n. s. materialistilta tunnustuksia, jotka ovat omiaan kaivamaan ontoksi sen maaperän, jolla hän ennen on luullut seisovansa hyvin turvallisena.

Tehdään materialistille esim. kysymys: „Miksi järjestys on tarpeellista?”

Hän voi vastata: „Sentähden, että elämä olisi mahdollista.”

Uusi kysymys: „Miksi elämän tarvitsee olla mahdollista?”

Mahdollinen vastaus: „Kun kerran ollaan elämännäyttämöllä, täytyy alistua luonnon lakeja tottelemaan. Päinvastainen menettely olisi itsemurhaa.”

Kysymys: „Mitä pahaa sitten olisi itsemurhassa? Sehän olisi suoriin tie vapautua tarpeettomista kärsimyksistä.”

Vastaus: „Mutta jokaisella, joka kerran on tähän maailmaan syntynyt, on kieltämättä elämisoikeus.”

Kysymys: „Mutta kun ei nykyään ihmiskunnan useimpia ihmisiä kohdella niin, että heille tunnustettaisiin elämisoikeus, niin eikö ole viisainta käyttää lyhyintä tietä, s. o. itsemurhaa?”

Vastaus: „Elämänhalu puhuu itsemurhaa vastaan. Se on hulluutta, joka ei sovi normaalitilassa olevalle ihmiselle. Täytyy joukolla taistella elämisoikeuden saavuttamiseksi.”

Kysymys: „Mutta kun jokaisen kerran kumminkin on kuoltava, niin eikö ole sen parempi, jota pikemmin kärsimys loppuu? Ja mitä takeita on siitä, että kaikki ihmiset koskaan voivat saada täyden elämisoikeuden?”

Vastaus: „Vähät siitä, vaikka yksilö saakin kärsiä. Velvollisuus vaatii tekemään työtä tulevien sukupolvien hyväksi?”

Kysymys: „Mikä on velvollisuus? Eikö se ole paljas mielikuvituksen luoma haave, jolla ei alastomassa todellisuudessa ole mitään arvoa?”

Vastaus: „Velvollisuus on sisäinen oikeudentunto, joka todistaa, että kaikki ihmiset ovat toistensa veljiä ja sisaria.”

Kysymys: „Mistä tiedätte, ettei velvollisuudentuntokin ole paljasta haaveilua, johon takertumalla ihminen joutuu itsepetoksen uhriksi, saaden tarpeettomasti kärsiä?”

Vastaus: „Sisäinen ääni todistaa sen päteväksi?”

Kysymys: „Mutta eikö sellainen sisäinen ääni juuri

ole paljasta luulottelua? Eihän tiede voi todistaa min-
kään sisäisen äänen pätevyyttä.”

Vastaus: „Mutta minä uskon siihen sittenkin.”

Kysymys: Kuinka? Voitteko uskoa semmoista, jota
tiede ei voi todistaa?”

Vastaus: „Kyllä velvollisuudentunnon pätevyys täytyy
uskoa ilman tieteellistä todistustakin.”

Kysymys: „Mutta jos kerran yksi asia, jota tieteen on
mahdoton todistaa, uskotaan, niin eikö yhtä hyvin voi
sisäisen äänen opastamana uskoa päteväksi jotakin muuta
aatetta, jota ei tiede voi todistaa, esim. kuolematomuus-
halua, mikä on niin yleinen juuri kaikissa normaali-
ihmisissä?”

Vastaus: „No kyllä, kunhan sitä vaan voidaan valasta
monelta puolelta.”

Kysymys: „Ettekö usko, että sitä voidaan valasta juuri
velvollisuudentunnolla? Velvollisuudentunto on vaan
kuolematomuushalun toinen nimi.”

Vastaus: „Mutta sepä todella on järkevää. Minä alan
nyt itsekin perusteellisesti tutkia asiaa. Kas, nyt sain
aatteen päästä kiinni! Hulluuttahan olisi velvollisuuden-
tunto, jos ei se perustuisi luonnossa vallitsevaan häviä-
mättömyyslakiin, joka toisissa muodoissa toistaa kaikki
entiset tapahtumat.”

Kysymys: „Tuntuu juuri siltä kuin haluaisitte antaa
tunnustuksenne jälleensyntymisopin nimellä kulkevalle
mielikuvitukselle. Vai mitä tarkoitate ‘entisten tapahtu-
main toistamisella’?”

Vastaus: „Tätä järkeilytapaa seuraten täytyy minun
tunnustaa, että jälleensyntymisusko on yhtä hyvä kuin
velvollisuudenuskokin. Kenen sisäinen ääni puhuu sen
pätevyyden puolesta yhtä vakuuttavasti kuin esim. minun

sisäinen ääneni velvollisuudentunnon puolesta, hänen tulee uskoa itseään. Tämähän on selvää johdonmukaisuusoppia. Minulla ei ole mitään sanottavaa sitä vastaan.” Lukija saa tässä kirjasessa tutustua johdonmukaisuuden lain muutamiin muodollisiin pykäliin, joilla, kun niitä eri puolilta katsotaan, on monin kerroin suurempi todistusvoima kuin n. s. kokeellisen tieteen eri haaroilla.

2. Itsearvostelun mahdollisuus.

Nykyisen materialismin aate joutuu ankaran ristiriitaisuuden alaiseksi sen tosiasian valossa, että ihminen voi arvostella itseään. Jos persoonallinen ihminen olisi sellainen olento, miksi materialistit sen sanovat ja väittävät, nimittäin „seuraa rakastava eläin”, joka järkeilyllään voi muodostella ja määräillä toimeentuloaan, mutta joka kuoltuaan menee „olemattomiin”, s. o. lakkaa toimimasta muista erillään olevana yksilönä, jättäen olemuksensa maan lannaksi, joka kemiallisten prosessien kautta sittemmin muuttuu kasvisoluksi, siten antaen uudestaan ravintoaineita eläimille ja ihmisille, niin hänen olisi kerassaan mahdoton muodostaa tajunnalleen *edes sellaista* aatetta, koska tuo aate juuri on itsearvostelua, vaikka laadultaan heikkoakin.

Alkeellisinkin arvostelukyky perustuu ympäristöstä saatujen tunnelmien säilyttämismahdollisuuteen tajuntakeskuksessa ja niitten esiin kutsumiseen eli uudestaan luomiseen tarpeen vaatiessa. Kaikenmoisessa arvostelutoimessa tarvitaan välttämättä sekä arvostelija että arvoستeltava. Jos nykyajan tavallistenkin ihmisten arvostelumahdollisuus rajottuisi ainoastaan asioihin, esineihin ja toisiin ihmisiin, ei alussa mainittu ristiriitaisuus olisi niin räikeä. Huomataanhan eläinmaailmassakin tällaisen arvostelukyvyn oireita. Väkevämmät koettavat työntää

heikompia tieltään esim. silloin kun ravinnonsaanti on niukkaa. Tällainen menettely on aivan itsetiedotonta lähimmän ympäristön arvostelemista. Sitä on koko se Darwinin opin ponsi, että väkevämpi voittaa ja jää viimeiseksi eloon („the survival of the fittest”).

Jos ihmiset yleensä olisivat tällaisen arvostelun mahdollisuuskannalla, niin heidän olisi ihan mahdoton käsitellä esim. valtiollisia asioita. Vaikka materialistit väittävät valtiollistenkin asiain käsittelytarpeen alkuaan johtuvan vatsan vaatimuksista, niin he itsekin ymmärtävät, että vatsan tavallisten vaatimusten ja kansallisiksi elinkysymyksiksi kehittyneitten valtiollisten ongelmain välillä on niin monta tapausten ja aatteitten rengasta, että esim. nykyajan ihmisten olisi mahdotonta paljasten historiallisten tietojen avulla säilyttää niitä „aatesoluja”, jotka tarvitaan muodostamaan sitä suurta „aateruumista”, mikä nyt välittää tietoa menneitten ja nykyisen ajan vatsanvaatimusten välillä.

Miksi eivät eläinmaailman „sorretut” yksilöt vielä ole järjestäytyneet „sortajiaan” — sekä väkevämpiä eläimiä että ihmisiä — vastaan? Jos sorronvastustustarve, joka on arvostelukykyä, kerran on lähtöisin vatsasta, niin pitäisi heikompien eläinten nyt olla poliittisella sotajalalla sitä menneisyyden järjestelmää vastaan, joka on niitten nykyisen sorrontilan alkusyynä.

„Niinhän ne ovatkin”, vakuuttanee joku materialisti. „Luonnon vapaudessa olevat puhvelieläimet esim. muodostavat suljetun ympyrän, jonka sisällä ovat vasikat ja lehmät, kun susilauma niitä hätyyttää. Samoin tekevät villit ja kesytkin hevoset sellaisen vaaran uhatessa. Perintönä kulkenut vaisto opettaa niitä suojelemaan ensin heikompia ja sitten itseään väkivaltaiselta kuolemalta. Muillakin eläimillä on kykynsä mukainen suojeluskeino.”

Mutta ihmisillä on vielä tänä päivänä käytännössä sama puolustautumistapa, jos vaan tarve vaatii. Kun aseellinen rosvojoukko piirittää talon, ryhtyvät sen väkevimmät asukkaat puolustautumaan asevoimilla, ollenkaan välittämättä oikeuslaitoksesta. Vasta sitten kun joku tai jotkut rosvoista saadaan kiinni, tapahtuu hyökkäyksen johdosta jälkinäytös oikeudessa. Kaikkien sivistysmaitten lait sallivat aseellisen itsepuolustuksen, kun hengen ja omaisuuden vaara on tarjona.

Parhaatkin nykyajan ihmiset ovat siis eläinten kannalla julkisen väkivallan uhatessa. Mutta kehityksen ja valistuksen tehtävänä on mahdollisimman mukaan rajoittaa tällaisen itsepuolustustarpeen tilaisuuksia ja — jos mahdollista — poistaa ne kokonaan.

Sivistyskansat ovat jo periaatteellisesti hylänneet eläinten ainoan mahdollisen puolustustavan. Nyt on vaan kysymys keinoista, joilla tämä periaate voitaisiin jatkuvasti toteuttaa käytännössä.

Mitä tämä ihmisten yleinen pyrkimys todistaa? Sitä tosiasiaa, että he osaavat arvostella sitä oman olemuksensa osaa, jota saatetaan käyttää raa'an voiman palvelukseen.

Kukin tavallinen ihmisyksilö voi myös arvostella itseään, omaa yksilöään, kenenkään sivullisen antamatta edes näennäistä aihetta siihen toimeen. Kun esim. joku työsuunnitelma ei onnistu, saattaa pettynyt yrittäjä sanoa itsekseen: „Voi, miten ajattelematon minä olinkaan, kun en ottanut niitä ja niitä edellytyksiä huomioon! Olisihan minun pitänyt osata paremmin laskea.”

Kenelle hän sellaisessa tapauksessa puhuu? Itselleenkö? Mutta hän *itse* juuri menetteli ajattelemattomasti. Onko hänessä siis kaksi itseä? Jos on, niin mistä hän tietää, kumpi on oikeutettu toistaan moittimaan?

On asioita, joissa yksilön täytyy pitää neuvottelua itsensä kanssa, aivan kuin hän istuisi kokouksessa, jossa on useampaa eri mielipidettä edustavia muita yksilöitä. Yhden ainoan yksilön täytettävänä on esim. kaksi eri velvollisuutta samaan aikaan. Kun hänen on mahdoton molempia täyttää, neuvottelee hän — *itsensä* kanssa, kumman valitsisi. Neuvottelun tulos on se, että hän valitsee sen velvollisuuden, joka ratkasevan valinnan hetkenä näyttää tärkeämmältä? Kenelle? Hänelle itselleenko? Mutta kuka sitten on se *toinen*, joka tappiolle joutuu, s. o. jonka velvollisuuskanta hylättiin? Jos se toinenkin on *hän itse*, täytyy hänessä olla kaksi itseä.

Yhtä helposti voi tapahtua, että sama yksilö neuvottelee itsensä kanssa niin pitkälle, että kolmas ja neljäskin „kanta” pyrkii määrääjäksi. Kenen „kantoja” ovat hänen itsensä suunnitelmat? Kuinka on mahdollista, että samalla itsellä on niin monta kantaa? Puhutaan hylättävästi „kahden herran palvelemisesta”, mutta sama yksilö tuntee sangen usein useammankin kuin kahden «herran» vaativan hänen palvelustaan.

Sitten saattaa yksilö jo tänään tuomita eilispäivän tekojaan. Kuka tuomitsee ja ketä tuomitaan, kun sama yksilö on kysymyksessä?

Henkilö, joka on jossakin vireätä toimintaa vaativassa työssä, voi vilkkaita eleitä tehden puhua itseksensä: „Ei tämä velttous kelpaa! Minun täytyy toimia paremmalla innolla.” Kuka on ollut veltto? Kuka huomasi velttouden, kun sama henkilö on kysymyksessä, ja kun ei kukaan *muu* ole velttoudesta hänelle mitään puhunut?

Jos ei yksikään järkevä materialisti voi kieltää tällaista yhden ainoan yksilön itsensä kanssa neuvottelemista, niin mistä hän luulee sellaisen mahdollisuuden johtuvan? Ja

miten hän selittänee sen havainnon, että nuo ikäänkuin useammat salaperäiset itset lyöttäytyvät yhteen silloin kun hän muitten yksilöjen läsnä ollessa selittää ja puolustaa kantaansa? Miksi hänessä — samassa yksilössä — tuntuu olevan niin monta neuvonantajaa, ikäänkuin useampien puolueitten edustajia, silloin kun ihan yksin tekee suunnitelmiaan?

Ovatko nämä useammat salaperäiset itset vaan eri taustoja, joista saman, yhden ainoan harkitsevan järjen valo kimmahuttaa takaisin ainoastaan vähän erivärisenä jokaisesta? Jos niin on laita, herää kysymys: Kuka havaitsee tämän kimmahduksen, ja eikö itse kimmahdus ole toinen asia kuin sen havaitseminen?

Tällaisia kysymyksiä voi jatkaa pitkälle. Mutta riittääkööt nämä osottamaan, että näennäisesti samassa ihmis-yksilössä on useampia, keskenään kilpailevia tajuntatiloja ja niitten yksi yhteinen harkitsija. Viimeksi mainitun asemassa on se tajunnankanta, joka valinnan hetkenä syystä tai toisesta pääsee valtaan.

Ei kukaan nykyajan järkevä, vapauden periaatetta tunnustava ihminen kieltäne saman neuvottelukokouksen osanottajilta puheoikeutta. Mutta ei hän myöskään kieltäne sitä mahdollisesti kaikkien samassa kokouksessa puheenvuoroa käyttävien yksilöiden ikäänkuin hiljaista toivomusta, että eri puheenvuorojen käyttämisen tulos olisi joku yhteinen aate, joka saataisiin syntymään eri yksilöiden aatteitten yhteen sulaamisesta, ja jota kaikki osanottajat alistuisivat kannattamaan.

Missä vapaa mielipiteitten esittäminen on mahdollista, siinä syntyy aina tällainen tulos johdonmukaisuuden lain vaatimuksesta, sen lain, joka tunnustaa yhden monessa ja monta yhdessä.

Kun ei eläimissä huomata tällaista itsensä kanssa neuvottelemista, niin käskää johdonmukaisuuden laki päättämään, että ihmisen fyysillinen ruumis on ikäänkuin huone, jossa useampien mielipiteitten edustajat pitävät kokousta siinä toivomuksessa, että kaikkien eri mielipiteitten keskiarvo pääsi johtajaksi ja määrääjäksi. Mutta jos eivät nämä samassa näennäisessä ihmisitsessä esiintyvät eri mielipiteet yksikään ole se ruumis, joka syö, juo, hengittää, ulostaa, valvoo ja nukkuu, niin on selvää, että ne ovat abstraktisia olijoita, s. o. fyysilliselle silmälle näkymättömiä, korvalle kuulumattomia ja kolmelle muulle aistimelle esiintymättömiä „joitakin”. Johtopäätös on selvä. Ne ovat fyysilliseen ruumiiseen verraten „henkilolentoja”, järjen eri-ikäisiä lapsia.

Tämän selviön edessä kumoutuu se materialistinen „oppi”, että ajatteleva, lajitteleva ja luokitteleva järki olisi äärettöminä aikoina *kehittynyt* juuri siitä aineesta, jota ruumis syö ravinnokseen. Alempi olisi siis ylemmän luoja! Mutta jos joskus olisi niin ollut laita, pitäisi nytkin olla. Ainoastaan sellainen kokemus, tapahtumien prosessi, mikä on vaikuttamassa aina, kaikkialla ja kaikkien kesken, ansatsee järjen ja moraalin tunnustuksen. „Quod semper, quod ubique, quod ab omnibus”, s.o. mikä aina, mikä kaikkialla, mitä kaikki (tekevät), kuuluu roomalaiskatolisen jumaluusopin tunnuslause, jolla koetetaan todistaa tämän kirkon jumalanpalvelusseremoniain yleispätevyyttä. Mutta tämän mielilauseen takana on johdonmukaisuuden lain johtama kehitys eikä mikään kirkollinen rituaali, kuten roomalaisen kirkon tutkivat nerot itsekin tietävät ja vertaisilleen tunnustavat.

Niin paljon kuin muodot muuttuvatkin, ovat ne kuitenkin johdonmukaisuuden poikkeuksettoman lain alaisia.

Mikään elämänmuoto ei koskaan voi kohota tämän lain yläpuolelle. Sen sisällys on muutamain sanoin lausuttuna: kehityksen asteikossa hienompi eli jalompi aine hallitsee, johtaa ja muovaa karkeampaa eli epäjalompaa.

Vai mitä sanoisi materialisti sellaisesta mahdollisuudesta, ettei hänen muuten terve ja normaalikuntoinen ruumiinsa tottelisi hänen tahtonsa käskyjä? Eikö hän pian uskoisi itseään „riivatuksi”? Mutta ei suinkaan hänen tahtonsa ole sama kuin lihasten supistumis- ja laajenemiskyky. Jos niin olisi laita, ei suinkaan hän minänä olisi siveellisesti vastuullinen lihastensa toiminnasta.

Se yleinen kokemus, ettei alempi voi luoda ylempää, kelpaa yleistieteelliseksi aksioomiksi. Kun työkykyinen ruumis tekee esim. n. s. raskasta, s. o. lihaksia suuresti vuoroin supistavaa, vuoroin laajentavaa työtä, niin on aina joku määrätty työntulos, esim. yhdessä päivässä suoritettu, vaatinut lihasvoimaa vähemmän kuin sitä ruumiissa päivän kuluessa on ollut. Lihasvoima ei koskaan voi olla identtinen eli täsmälleen tasaväkinen työhön vaadittavan voiman kanssa. Jälkimmäisen täytyy aina olla vähempi jos minkäänlaista työntulosta tahdotaan saada aikaan. Jos identtisyyspisteeseen tahdonponnistuksella koetetaan pyrkiä, ei ruumis kestä niin suurta tahdonkäskyä vaan kuolee todistukseksi, että johdonmukaisuuden lain rikkomisyritys on ansannut kuolemanrangastuksen.

Materialistitkin tuntevat tämän lain ainakin mainituissa tapauksessa ja vaativat siihen nojaten työpäivän lyhennyistä siinä määrässä, että ruumiissa olisi aina „reservi-voimaa” tarpeeksi.

Materialistitkin tuntevat tämän lain kaikkivaltaisuuden esim. opetustyön alalla. Oppilaan on mahdoton olla

opettajansa arvoinen tiedoissa. Jos yksi ainoa henkilö esim. kotiopettajana monia vuosia jakaa tietojaan samalle oppilaalle, tulee viimein se hetki, jolloin opettaja ja oppilas tuntevat olevansa tasaväkiset tiedoissa. Jos opettaja vieläkin johdonmukaisuuden lakia uhmaillen tahtoi jatkkaa samojen aineitten opettamista saman järjestelmän mukaan, tekisi hän moraalisen itsemurhan, s. o. tekisi työtä, josta ei ole hyötyä vaan vahinkoa. Tähän tosiasiaan perustuvat samassa koulussa olevat eri luokat ja alemmat sekä ylemmät koulut. Niitä hallitsee siis johdonmukaisuuden laki.

Ei mikään moraali salli oppilaan eikä samaan järjestykseen kuuluvan alemman viranhoidajan julkisuudessa arvostella opettajaansa eikä ylempää viranhoidajaa.

Tähän aikaan on paljon hämmennystä, sekavuutta ja epäkohtia mainituissa suhteissa. Ollaan sellaisessa „kriisissä”, että himoluonto on päässyt moraalien turviin. Opettajat ja ylemmät viranhoidajat käyttävät asemaansa ja valtaansa suuressa määrässä himoluonnon sanelujen mukaan hyvin tuntien, että moraalinen laki ei salli alhaalta-päin heitä vedettävän tilille. Tällaisten „kriisien” aikana kääntää johdonmukaisuuden laki vallanpitäjiä kohti valtiikkansa sen pään, jonka nimi on „moni yhdessä”. Tämä pyhä jumalallinen laki herättää „kriisin” poistamiseksi „kansanvallan” ja „kaikkienvallan” aatteen. Se panee viralta „kriisin” synnyttäneet vanhat himoluonnon muodot. Jumalallinen laki ei koskaan horju, ei milloinkaan tule neuvottomaksi eikä menetä voimaansa. Se panee toimeen — puhuaksemme nykyajan päiväkysymysten kannalta — „uudet vaalit”. Kun ne on toimitettu, ovat vallanpitäjinä ja opettajina taas muita etevämmät ja viisaammat mutta ajan hengen tunnustuksen mukaan sa-

maila moraalisesti puhtaammat henkilöt. Yleinen kunniotus ylempiä kohtaan palaa taas. Oikeammin sanoen ei se „kriisin” aikanakaan ollut poissa. Kunniotuksen tarve oli kansassa ennallaan. Erotus oli vaan se, että kansa tahtoi vaihtaa henkilöitä, koska ei se voinut kunnioittaa entisiä ylempiä, ja koska sen oli mahdoton toimia lakia vastaan kunniotusta sellaisenaan kieltämällä.

«Kriisi» ei tuottanut siis minkäänlaista pahaa. Sen ainoa tehtävä oli vaan vaihtaa muutamia muotoja, jotka ajan hengen vaisto tuns i häiritsevan johdonmukaisuuden ikuista, pyhää lakia.

Yhteiskunnalliset „kriisit” todistavat juuri sen väitteen pätevyyden, että alemman yritys luoda ylempää on mahdottomuus, joka johtaa eri järjestöjen mukaisiin vararikoihin. Virkavallan väärinkäyttö on sellainen yritys. Lukija kummeksinee tätä väitettä, mutta se on sittenkin pätevä. Kun joku alkaa käyttää valtaansa väärin, s. o. päästää himoluonnon tekijöitä vaikuttamaan johtoasemaansa suuremmassa määrässä kuin ajan hengen vaisto sallii, yrittää hän samalla muuttaa sitä johdonmukaisuuden lain selitystapaa, joka ilmenee aikakauden vaistomaisena moraalina. Hän ryhtyy työhön, johon eivät hänen voimansa riitä. Sen sijaan että vallanpitäjältä normaalioloissa aina jää moraalista työvoimaa varastoon, tyhjentää vallan väärinkäyttäjä kaiken varastonsa. Mutta kun luonto ei tiedä mitään „tyhjistä paikasta”, rientää himoluonnon järjestöihin kuuluva voima täyttämään moraalista „tyhjyyttä”. Alempaan elämänjärjestykseen kuuluvana ei tämä „uusi” voima kumminkaan kelpaa moraalisen työn välittäjäksi. Seuraus on se, että vallanpitäjä, jonka asemansa tähden kansan vaistossa tulisi moraalisesti olla johdettavien yläpuolella, alkaa laskeutua kansan tasalle ja viimein

— sen alapuolelle! Silloin on hänet jo siveellisesti tuomittu. Himoluonnon voimaan luottaen koettaa hän edelleenkin pysyä vallassa, turvautuen — alempien käskyläistensä kautta — raakaan voimaan. Raakaa voimaa käyttäessään koettaa hän pitää jännitettynä sitä kansan vaistoa, että ylemmälle kuuluu kunnia ja käskyvalta. Uusi rikos! Ylempi ei milloinkaan saa tehdä hienointakaan viittausta siihen asiaan. Miksi ei? Siksi, että johdonmukaisuuden laki, joka yksin pitää vireillä moraalisen vaiston eri asteita, valvoo ja hallitsee meidän päivätaajunan kannalta puhuen automaattisesti sitä taloutta, jonka mukaan kunnioitus ja arvonto kuuluu ylemmälle.

Vallan väärinkäyttäjät tekee siis sellaisen rikoksen, että hän panee himoluonnon arvostelemaan kansan vaistossa olevan moraalin lakia, toisin sanoen yrittää luoda itseänsä korkeampaa. Vallanpitäjän tulee olla tietoinen moraalisen lain käskynvallasta paljoa eloisammin kuin johdettavan kansan. Hänen ei suinkaan tarvitse uskoa moraalisen lain alkulähdettä muodollisesti niin yksinkertaisella tavalla kuin „rahvas”, mutta jos hänellä itsellään on laajempi näköala, niin sitä suuremmaksi hän itse ihan tosissaan, kaikkein sisimmässään uskoo moraalisen lain kaikkialla hallitsevaisuuskelpoisuuteen.

„Joka itsensä ylentää, se alennetaan”, sanotaan raamatussa ja muissa „pyhissä” kirjoissa. Tällä väitteellä tarkotetaan juuri sitä siveellistä itsemurhaa, minkä tekee tajuntakeskus, joka yrittää luoda itseään korkeampaa elämäntilaa. Tajuntakeskus kasvaa sisältä ulospäin tapahtuvan laajennuksen kautta, mutta ylemmän arvostelu- eli luomisyritys pyrkii kääntämään johdonmukaisuuden lakia nurinpäin, s. o. sellaiseksi, että kasvamisen olisi tapahtuttava ulkoa sisäänpäin.

Henkilön, jolla on ennakkoluuloja teosofiaa vastaan, ja joka hylkää kirkollisen henkimaailmaopin, ei ollenkaan tarvitse poiketa jokapäiväisen järjen turvalliselta tieltä voidakseen saada riittäviä, ankarimpiakin pätevyysvaatimuksia tukevia todistuksia lukemattomien, fyysillisestä ihmisruumiista riippumattomien tajuntatilojen olemassaolon sekä mahdollisuudesta että välttämättömyydestä.

Tutkikoon sellainen ihminen vaan „itseään” yksinäisyydessä ja hän joutuu — edellyttäen, että osaa ja halua järkeillä ylenevässä todistusketjussa — siihen vakaukseen, että hän eli hänessä oleva ylin arvostelija on henkiolento, joka määrättyä tarkotusta silmällä pitäen on tullut asumaan hänelle niin kodikkaaseen fyysilliseen ruumiiseen.

3. Nykyinen materialismi ja johtopäätösoppi.

Todellista materialismia, sellaista elämänymmärrystä, johon muutamat nykyajankin väitteenkatkelmat tahtoisivat viitata, ei ole koskaan ollut olemassa eikä milloinkaan tulevaisuudessa ole. Se on suoranainen mahdottomuus. Ainoastaan ne ihmiset, jotka, kuten usein kuulee sanottavan, „antavat muitten ajatella puolestaan”, voivat luulla materialismin mahdolliseksi, vieläpä kaikkein oikeimmaksi elämänymmärrykseksi.

Nykyisen jokapäiväisen käsityksen mukaisen materialismin mahdollisuus ja oikeudellisuus perustuvat siihen ihmiskunnan ajatustyönäyttämöllä määrätyistä syistä esiintyneeseen välitilaan, joka on *ajatustyön pelko*.

Nykyajan materialistitkin tunnustavat, että keskiajan kirkko pelkäsi ajatustyötä. Mutta he eivät aavistakaan, että heidän mielestään eheä, jopa „tieteellinen” maailmankatsomuksensa on juuri tämän kirkollisen pelon perintöä tai ainakin sen johdonmukaista jälkiseurasta.

Asia on selvä. Kirkko on juurruttanut moneen sukupolveen sen luulon, että jumalallisia asioita ei saa yrittääkään ajatella. Nykyajan „emäkirkot” ovat kaikkinen lahkoineen vanhan keskiaikaisen kirkon oikeita aviolapsia ja rintaperillisiä tässä asiassa vielä tänä päivänä. Traditioilleen uskollisina kieltävät kirkkokunnat nytkin jäseniltään oikeuden panna edes kysymykseenkään järjen

arvostelu oikeutta n. s. uskonnollisissa pulmallisuuksissa ja ristiriitaisuuksissa. Mutta kun ihmisellinen järjenkyky kerran herättyään ei voi hävitä eikä ajan pitkään tyytyä toimeettomuustilaan, on sen vuosituhansissa orjuudessa täytynyt suuntautua muihin, sen olemukselle outoihin uomiin. Järki ei vapaana ollessaan mielellään tahtois tyytyä aistilliseen elämän tutkimiseen. Kun se on kotoisin ylemmistä elämänjärjestöistä, viimeksi manttaalitasolta, pyrkii se omaan alkuperäiseen kotiinsa. Mutta kun kotiin johtavaa tietä on pitkinä aikoina virallisesti ja järjestelmällisesti vartioitu, ja kun jokainen yritys hiipiä ja pujahtaa salaa vartijain välitse kotia kohti vievälle tielle on asevoimalla torjuttu sekä karkausyritykset rangaistu kuolemalla, on järki — verrannollisesti puhuen — vankikopissaan ollut „aikaa tappaakseen” pakotettu „lukemaan tiilenpäitä”, s. o. tekemään työtä, mikä ei sille vapaissa oloissa kuuluisi.

Kun sitten „yleinen mielipide” myöhemmin aikoina, kuten 17 ja 18 vuosisadalla alkoi vaatia järjelle vapautta, kävi suhteellisesti samoin kuin Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa orjienvapautussodan päätyttyä. Vapaiksi kansalaisiksi tunnustetut orjat eivät pitkiin aikoihin osanneet elättää itseään vapaina ihmisinä. Monet pyrkivät takaisin entisten isäntiensä palvelukseen. Heistä oli edes niukan-kin, varmasti taatun ravinnon saaminen tärkeämpää kuin tuo outo vapaus.

Juuri näin on ihmisjärjen käynyt parin, kolmen viime vuosisadan aikana. Se ei ole voinut tietää, kuinka vapautta olisi ollut käytettävä. Mutta kun sitä ajamalla on ajettu itse hakemaan työtä, on sen tuhatvuotiseen orjuuteen tottuneena ollut miltei mahdoton löytää sellaista työtä, mikä olisi sen synnynnäisen kyvyn ja taipumuksen

mukaista. Kun ei se kumminkaan ole voinut antautua toimettomuuteen, on se takertunut yksinomaan aistillisiin asioihin.

Tämä järjen surkea, pakollinen orjuus ja sen kykenemättömyys vapauteen päästyään löytämään sille kuuluvata työtä esiintyy nyt „materialismin” nimellä kulkevana ilmiönä. Materialismi on siis pitkällisessä orjuudessa olleen järjen eksymistä väärälle uralle, sille sopimattomaan työhön.

Fyysillisen elämän tutkiminen ei kuulu ihmisen korkeimmalle järjelle. Ainoastaan ne aivojen osat, joitten on pidettävä huolta fyysillisen ruumiin taloudenhoitoa johtavan „koneiston” käyttökuntoisuudesta, voivat tylsistymättä pitää yksinomaan fyysillistä maailmaa tutkimustensa taustana. N. s. valtiomiesnerokin, jota länsimaissa pidetään suuren- ja tavoteltavanarvoisena, on verrattain alhaisen järjentoiminnan johdossa. Sama on n. s. eksaktisten tieteitten laita. Alemmalla järjellä on näet erinomainen jäljittelykyky. Kun ei se pysty aatteitten selvittelemiseen, on sillä omalla alallaan, s. o. fyysillisessä maailmassa suuri mukautumiskyky. Tällainen järki hallitsee koko tieteellistä maailmaa, mikäli sen toiminta on paljasta jo valmiin lajittelua ja sijottelua.

Korkeampi järki kelpaa aistillisten asiain tutkimiseen yhtä vähän kuin kielitieteen professori kiertokoulunopettajantoimeen. Nämä ovat mainittuihin toi „liian hyviä”, s. o. niillä on suurempi työkyky. Sentähden onkin elämän talous niin monipuolinen, että kaikenasteisilla kyvyillä olisi hyödyllisen työnteon mahdollisuus.

Kun nykyajan materialismi on ajatustyön pelon ja aistillisuuden lapsi, on sillä tietysti vanhempiensa ominaisuuksia. Se pelkää luovaa ajatustyötä ja kietoutuu

aistillisuuden vaippaan, sanoen, kun sille puhutaan korkeamman järjen työaloista: „Tässä elämässä on kyllin tekemistä. Ei tarvitse hapuilla ilmalinnoja.”

Se ei tiedä, että „tämä” elämä, s. o. fyysillinen, on sen luulottelemien „ilmalinnamaailmojen” järein kiteytymä.

Kun materialismi pelkää ajatustyötä, ei se myöskään uskalla antautua erittelemään elämänkysymystä, koska siinä työssä täytyy seurata johdonmukaisuuden kaikkiallisen lain sitä pykälää, jota kutsutaan johtopäätösopiksi. „Muodollinen logiikka” ja länsimaisen tarpeen kannalta esitetty „sielutiede” ovat äskeisen väitteen selvät pätevyystodistukset. Kun ajattelemaan taipuisa ihminen lukee logiikan ja sielutieteen oppikirjoja, on päässyt „traville” ja mielenkiinnolla odottaa johtopäätösoopin ketjussa etenemistä, niin — kirja loppuu! Johtolangat, joista lukija piti kiinni toivossa saada tietää, mikä syy on fyysillisellä tasolla niin tarpeellisena pidetyn selvästi lausutun ajatuksen ja ruumiin elämää johtavan hermoston takana — katkastaan! Hänet valtaa haikea pettymyksentunne, ja hän voi itsekseen sanoa: „Näinkö vähään se asia päättyikin, vaikka minä jo sisäisen riemun valtaamana valmistauduin saamaan suuremmoisia tietoja, jotka tyydyttäisivät harrattomaan elämään pyrkivän henkeni janoa!”

„Muodollinen logiikka” ja materialistinen „sielutiede” tekevät hengen elämään heränneeseen tutkijaan jotakuinkin samallaisen vaikutuksen kuin vesilusikallinen janoiseen kurkkuun.

Materialismia ei kumminkaan saa moittia. Se ei voi enempää antaa. Sen kyky ei ulotu „kouraantuntuvia” ilmiöitä kauemmaksi. „Emme voi tietää enempää”, sanovat rehelliset materialistit. „Mahdollisesti on korkeam-

paakin tai toisenlaista elämää, mutta siitä emme tiedä mitään, koska emme voi sitä millään tavalla tutkia.”

Mutta kuinka mittaavat materialistiset tähtitieteilijät taivaankappalten välisiä etäisyyksiä? Eivät he voi maanmittarin tavoin mittanuora kädessä sellaista työtä tehdä. Kuinka he ollenkaan uskaltavat lausua mielipiteitään muiten taivaankappalten kuin maan rakenteesta? Vastaus: johtopäätösopin avulla. He pitävät maan päällä tekemiään havaintoja ja laskelmia perustana, jolle pystyttävät muita taivaankappaleita koskevat „hypoteesit”. Mutta miksi eivät he käytä samaa menettelytapaa henkimaailmahypoteesien laatimiseksi ja puolustamiseksi? Siksi, että he luonnostaan pelkäävät ajatustyötä. Kun muittenkin taivaankappalten tutkimistyö on fyysillistä, uskaltavat he sitä tehdäkseen soveltaa johtopäätösoppia fyysillisellä tasolla. Tällainen työ ei kysy korkeampaa järkeä, se ei ole mitään luomista.

Ei tarvitse olla nero voidakseen soveltaa johtopäätösoppia esim. sillä tuloksella, että „todistaa” kuussa olevan n. s. eläviä, s. o. fyysillisiä olentoja, kunhan vaan voi ensin todistaa siellä olevan ilmaa ja vettä, aineyhdistymiä, joitten tiedetään olevan täällä maan pinnalla asuvien fyysillisten olentojen elinehto. Mutta tarvitaan jo neron aakkoset, jos halutaan soveltaa johtopäätösoppia esim. niin laajassa mittakaavassa, että tahdotaan saada se fyysillisen aineen takainen perusta, jolla synnynnäiset mielipiteet lepäävät, vaikka niitten, mikäli ne ovat persoonallisuuden väriivahduksia, ei tarvitse ulottua astraalitasoa kauemmaksi.

Jos materialistit eivät pelkäisi kiinteästä aineesta ja viidestä aistimesta riippumatonta aatetta, voisivat he johtopäätösopilla todistaa henkimaailman olemassaolon

yhtä tyydyttävästi kuin he laskevat taivaankappalten etäisyyksiä maasta.

Katsotaan, millä menestyksellä tällaisessa todistusketjussa edettäisiin itsenäisen ja vapaan johtopäätösoopin avulla. „Vääräoppisuuden” soimausta pelkäämättä uskaltavat materialistiset tieteilijätkin lausua julki sen edellytyksen, ettei mitään todellista positiivista eikä superlatiivista ominaisuutta voi olla olemassa. He uskaltavat väittää, ettei ole olemassa mitään „pienää” ja „pienintä”, „viisasta” eikä „viisainta”.

Jos keskiarviohminen pidetään lähtökohtana, niin saadaan siis mennä häntä sekä alemmaksi että ylemmäksi ja väittää: On olentoja, jotka ovat ihmistä sekä alemmalla että ylemmällä kehitystasolla. Kuinka tämä väite todistetaan päteväksi? Näin: Koska koko ilmennyt elämä on syntynyt ja pysyy voimassa näennäisten, tasavälisten vastakohtien vaikutuksesta, ja koska ihmistajuntaa alempana on ääretön tajuntatilojen paljous esim. eläinkunnassa, niin täytyy ihmistajuntaa ylempänä myös olla ääretön tajuntatilojen paljous.

Materialistit voivat väittää: „Ihminen on maapallon korkeimmalle kehittyneet eläin. Kun ei tiedetä olevan häntä korkeampia eläinmuotoja, ei voida todistaa olevan ihmistajuntatilaa korkeampaa.”

Tähän väitteeseen huomautettakoon: „Jokaisen eri ihmisyksilön tajuntatila on erilainen ja muuttuu samassa ruumiselämässä monta kertaa. Ei ole kahta ihmisyksilöä, joitten tajunta edes silmänräpäyksen ajan olisi ihan samallinen. Tämän tosiasian valossa ei voida ihmisiä, ei edes kahta yksilöä, lukea samaan tajuntaluokkaan, vaikka heillä olisikin ruumiillisia yhtäläisyyksiä, kuten muilla eläimillä. Se ääretön tajunnanlaajennusmahdollisuus, mikä

eri ihmisyksilöillä on ruumiillisiin yhtäläisyyksiin katso-
matta, todistaa, ettei tajunnan alkusyy ole fyysillinen aine.
Jos kerran jonkun „keskiarvoisena” pidetyn ihmisyksilön
alapuolella on ihmisellistäkin tajuntaa äärettömästi, täytyy
hänen yläpuolellaankin olla sitä äärettömästi. Jos hänen
alapuolellaan oleva ihmiselimen tajunta, kun alaspäisen
tajunnan ketjussa mennään äärettömän pitkälle, yhtyy
muun eläinkunnan, kasvi- ja kivikunnan tajuntaan, niin
täytyy hänen yläpuolellaan olevan tajunnan, mentäessä
äärettömän pitkälle ylöspäisen tajunnan ketjussa, yhtyä
olentojen tajuntoihin, olentojen, jotka ovat kehityksen
asteikossa yhtä paljon hänen edellään kuin eläin-, kasvi-
ja kivikunta ovat hänen jälessään.”

„Minkälaisia olisivat keskiarvoisena pidetyn ihmisen
tajuntaa yhtä korkealla olevat tajuntatilat kuin hänen ala-
puolellaan yhtä kaukana olevat eläin-, kasvi- ja kivi-
tajuntatilat”, kysyy materialisti.

Tähän kysymykseen vastataan: „Johtopäätösopin tehtä-
vänä ei ole puuttua yksityiskohtaiseen lajittelutyöhön.
Kysymys on sitä paitsi epäjohdonmukainen. Ei tajunta-
tila voi olla minkäänlainen.” Sillä ei ole mitään omi-
naisuutta. Ominaisuuden, „laisuuden” tunto on tajunta-
keskuksen aineen kautta aikaansaama väreilysysäys, joka
syntyy toisessa tajuntakeskuksessa sitä ympäröivän aineen
kautta ja tähden. Mutta kun jokainen väreilysysäys on
erilainen, ei mikään tajuntakeskus voi saada tarkkaa tie-
toa siitä, „minkälainen on tajuntakeskus”, joka väreily-
sysäyksiä lähettää. Viisauden mestarille esim. on tiikeri
— tavallisten ihmisten kannalta puhuen — toisellinen
eläin kuin jokapäiväiselle ihmiselle. Edellisen tajunta ei
tiedä mistään „vaarallisuudesta”, jälkimmäisen tajunnalle

kuvastuu ‘hyvä’ ja ‘paha’ hänen heikkoutensa, s. o. persoonallisen olemuksensa tähden.”

„Mutta eikö johtopäätösoopin avulla voida tehdä edes aatteellisia vertailuja keskiarvoihmisen tajunnan ja sitä yhtä korkealla olevien otaksuttujen tajuntatilojen välillä kuin hänen ja hänen alapuolellaan yhtä kaukana olevien todistettujen tajuntatilojen välillä”, kysyy materialisti.

Vastaus: „Voidaan. Mutta ensin on huomautettava, ettei johtopäätösoppi tiedä mistään ‘otaksumasta’ eikä ‘todistetusta’. Se joko ‘todistaa’ tai ‘otaksuu’ yhtä paljon kumpaankin suuntaan. Mikä tahansa ‘todistus’ voi olla ‘otaksuma’ muille kuin asianomaiselle tajuntakeskukselle ja päinvastoin.”

Mitä tulee kysymyksessä mainittuun vertailumahdollisuuteen, voi vertailun palvelukseen käyttää monia esimerkkejä. Ajatellaan kahta henkilöä A:ta ja B:tä. Edellinen on tavallinen viisaustieteen professori, jälkimäinen tavallinen „sivistymätön” ihminen, jolla ei ole mitään muuta ihannetta eikä aatetta kuin työstään eläminen, ja joka tahtoi vain saada enemmän aineellista omaisuutta. Kumpikin on ihminen, mutta heidän tajuntansa työskentelee hyvin erilaisissa asioissa. Jos A. ja B. saavat olla toistensa seurassa, ei jälkimmäinen ollenkaan käsitä edellistä, olettaen, että tämä puhuu hänelle viisausopillisista asioista. Moni sanoo A:ta viisaammaksi kuin B. on. Jos A. on B:n vertaisten keskuudessa, voivat nämä sanoa, että A. on „kaikkein viisain”. Tämän väitteen kuultuaan A. hymyilee. Itse ei hän usko olevansa „viisain”. Jos hän on johdonmukaisuusopin tuntija, tietää hän ja voi ihailijoilleen vakuuttaa, että on olemassa häntä paljoa viisaampia olentoja kuin B. ja tämän vertaiset luulevat häntä itseään viisaammaksi.

johtopäätösopin valossa täytyy niin olla. Olento, joka on A:ta viisaampi, suunnilleen yhtä paljo kuin tämä B:tä, voi vielä asua ihmisruumiissakin. Hänen tarvitsee vaan olla astunut adeptiuteen vievien porrasten ensi astuimelle.

Otetaan toinen esimerkki, jossa A. pysytetään, mutta jossa B:n sijaan valitaan sammakko. A. on paljoa viisaampi sammakkoa kuin hän oli B:tä. Sammakon tajuntaan ei voi mitenkään mahtua edes halua tietää professori A:sta, jonka se voi nähdä vieressään seisovan. Se ei voi käsittää, että ollenkaan on olemassa ihmisiä, eläimiä, kasveja tai mitään muuta. Se palvelee vaan ruumiinsa tarpeita, tietämättä sitäköön työtä tekevänsä.

Johtopäätösopin valossa on professori A:ta yhtä paljo henkisesti korkeampia olentoja kuin hän on sammakkoa. Mutta nämä olennot eivät enää mahdu fyysilliseen ruumiiseen. Niitten tajunta käyttää — verrannollisesti puhuen — työskentelyvälineenään ainetta, joka on yhtä paljo hienompaa länsimaiselle tieteelle tunnettua eetteriä kuin tämä on harmaata kiveä. Tällaiset olennot ovat yksilöllisiä jumalia, esim. meidän aurinkokunnan logoksen arvoisia.

Jos sammakko olisi erityisen, eristetyn «jumalan» tarpeessa, kelpaisi professori A. sellaiseksi yhtä hyvin kuin aurinkokuntamme logos kelpaa A:n jumalaksi.

Toisiinsa verrattavien tajuntatilojen väli voidaan ajatella kuinka suureksi tahansa. Aina ovat vastakohtien parit olemassa. Verrataan esim. tomuhiukkasta aurinkokuntamme logokseen. Viimeksi mainitun „yläpuolella” täytyy olla tajuntaa, joka on häntä yhtä paljo „viisaampi” kuin hän on tomuhiukkasta.

Materialisti ei kestä ehdotonta, s. o. paljaana aatteena esiintyvää johtopäätösoppia, eikä siis voi todistaa itselleen elämän suuruutta enempää kuin sammakko vieressään

seisovan professorin olemassaoloa. Kuitenkin on johtopäätösoppi ainoa keino, jota käyttämällä laajenemaan pyrkivä tajuntakeskus voi pysyttää tasapainonsa. Mistä syystä? Siitä, että johtopäätösoppi on ihmisestä horjumattoman ja erehtymättömän johdonmukaisuuden lain uskollinen ja optimistinen sanansaattaja aistillisuuden harjojen keskellä.

Johtopäätösoppi ei välttämättä muutamilla ensi soveltamilla johda tutkijaa ehdottomaan asiallisuuteen. Tänä päivänä ovat useat materialistiset tietäjät erehdyksessä, vaikka ovat soveltaneet johtopäätösoppia niin pitkälle kuin heidän materialistinen maailmankatsomuksensa sallii. Johtopäätösopin asiallisuuteen johtamiskyky suhteutuu näet siihen lähtökohtaan, josta kukin eri tutkija siihenastisen vakaumuksensa perusteella ryhtyy työhön. Jos lähtökohta ei itse ole kauan sovelletun johtopäätösopin tulos, niin verrattain myöhään johtopäätösopin avulla aletun työn tulos ei ole sopusoinnussa asiallisuuden kanssa. Mutta sittenkin on johtopäätösoppi väsymätön opas, joka viimein johtaa käyttäjänsä niin ehdottomaan tosiasiallisuuteen kuin ilmenneessä elämässä on mahdollista. Sillä on automaattinen elinvoima, joka johdonmukaisuuden lain kautta virtaa ainoasta todellisuudesta.

Johtopäätösopin avulla ovat uupumattomat tutkijat viimeinkin voittaneet esim. sen aistimia viekottelevan harhan, että maa on paikallaan, ja että tähtitaivas liikkuu sen ympäri. Johtopäätösopin avulla voivat todistaa mestarien ja henkiolentojen todellisen olemassaolon ne tutkijat, joilta toistaiseksi vielä puuttuu välitön korkeampi sisäännäkemys.

Johtopäätösopin optimistisuus johtuu siitä, että sen tehtävä on yksinomaan omistettu elämän ylöspäisen kaaren palvelukseen, työhön, jossa tarvitaan järjen terä-

vyyttä niin kauan, että itse järki johdonmukaisuuden lain voimasta vaihtuu välittömään näkemis-, kuulemis- ja lukemattomiin muihin aistimuskyyihin. Elämän alaspäinen kaari on tietysti yhtä hyvin johtopäätösopin todistusten alainen, mutta erotus on se, että tajuntakeskukset, jotka silloin ovat johtopäätösopin tietoisia kanavia, eivät itse kule mukana alaspäisen kehityksen virrassa, kuten on laita ylöspäisessä kaaressa, vaan kuuluvat tämän kehityskulun johtajille.

Itse asiassa on alaspäisen kaaren kehitys yhtä optimistista kuin ylöspäisenkin. Erotus on vaan se, että ylöspäisessä kaaressa kulkevat tajuntakeskukset *itse* ovat tietoisia optimismista eli kaikki parhaasta, kun taas alaspäisen kaaren sammumistilaa kohti pyrkivät tajuntakeskukset johdonmukaisuuden lain perusteella tietämättään ovat holhoustilassa tajuiseen kaikkiparhaan aatteeseen nähden.

Johtopäätösoppi on kaikella aistillisellakin tutkimusalalla tehtävän työn johtaja. Sen avulla on kaikki tieteellinen ryhmitys- ja luokitustyö mahdollista. Kun se suunnataan sieluelämän materialismin kannalta selittämättömien ilmiöitten tutkimiseen, näyttää se ihmeellisen kykynsä. Se osaa puhdistaa alemman aineen kuonasta ja ruosteesta syitten ja seurausten loppumattoman ketjun muodostavat renkaat, sytyttäen alemmassa tajunnassa pyhän innostuksen tulen, jonka hohteessa materialistinen kankeus ja jäykkyys aste asteelta poistuvat.

Johtopäätösoppi on todellinen „hengen pantti”, jonka ehdoton elämä on antanut kuolevaisille kuolemattomuuden vakuudeksi, ja jonka se lunastaa takaisin tajunnan vapauduttua kaikista harhoista *ainoaan todellisuuteen*.

4. Yksinvalta ja kansanvalta.

Yhä yleisempää kannatusta saava nykyajan valtiollis-yhteiskunnallinen maailmankatsomus arvostelee ankarasti sellaista korkeinta hallitusvaltaa, joka on yhden ainoan henkilön käsissä, ja joka kulkee perintönä tämän jälkeläisille. Ajan henki on kansanvaltainen. Se ei tunnusta sitä oikeusperustetta, että kansalla on hallitsija tämän sanan altaassa merkityksessä.

Tämän ajan hengen vaatimuksesta onkin maapallon enimpien valtioiden hallitsijain valta suuremmassa tai vähemmässä määrässä rajoitettu kansanedustuslaitosten kautta. Vapaimmissa länsimaisissa valtioissa on hallitsija enää vaan kansan tahdon muodollinen täytäntöönpanija.

Meidän aikana pitää moni rajoittamattoman yksinvaltaisen hallitusmuodon poistamista suurena edistysaskelena, ja semmoinen se tietysti onkin nykyisen ajan hengen kannalta. Elämän lukemattomien muotojen vaihdellessa on aina vaikuttamassa se laki, että tarve määrää käytön.

Kansan yleismoraali on aina hallitusvallan perustana. Milloin ja missä kansa on vaipunut aistillisuuteen ja raakuuteen, silloin ja siinä on ja tarvitaan hallitusvalta, joka on suhteessa siihen. Tähän tosiasiaan perustuu tyrannillinen ja despoottinen hallitusvalta.

Kauhuntunne valtaa nykyajan valistuneen ihmisen,

kun hän lukee niistä julmuuksista, jota esim. Persian kuninkaat harjottivat n. s. vanhana aikana, jolloin paljas mielivalta oli määrääjänä. Mutta se kansa, joka tällaista hallitusvaltaa tarvitsi, oli suhteellisesti yhtä julma ja raaka kuin kuningaskin.

Kuitenkin on huomattava, ettei yksinvalta-aatteeseen suinkaan tarvitse eikä alkuaan olekaan liittynyt julmuutta ja raakuutta. Yksinvallan alkuperuste on *isällinen rakkaus*. Tähän tosiasiaan vetoavat vaistomaisesti myöhempien aikojen yksinvaltiijatkin, jotka eivät enää hallitse rakkaudesta kansaan vaan sentähden, että ovat syntyneet hallitsijoiksi.

Se aate, että hallitsijan persoona on pyhä, on johdonmukaisuuden lain fyysillisellä tasolla ilmentämä elävä voima, joka on lähtöisin korkeimman jumaluuden tasolta. Myöhemmin aikoina on eksytty johdonmukaisuuden luotettavalta tieltä, kun hallitusvaltaa edustavan persoonan epäjalouden on sallittu sumentaa tuo ylevä aate.

„Niinkuin yllä, niin myös alla”, kuuluu eräs salaisopillinen motto eli ponsilause. Ehdoton yksinvalta on koko avaruuselämän korkein hallitus. Ei siis ihme, jos tämä ainoa todellisuus heijastuu alempiin elämänmuotoihin. Ei ole ihme, jos ikivalon säteet taittuvat lukemattomilla tavoilla tullessaan alimpaan aistimuselämään.

Se aate, joka maan päällä on kiteytynyt yhden ainoan ihmisen käsissä olevaan yksinvaltaan, on viimeksi lähtenyt muodottoman ja muodollisen elämän välittäjätilasta, buddhaiselta eli kristostasolta. Tämän tason elämä on ehdoton, rajottomaton, puolueeton *rakkauden yksinvalta*.

Ajatelkaamme sellaista hallitusvaltaa, jossa puolueeton rakkaus, täydellinen epätietoisuus, suuri viisaus ja

pyhyys ovat yhteen sulautuneina. Se aate on niin huimaava, että nykyajan tavallisen ihmisen on mahdoton muodostaa siitä mitään kuvaa tajunnassaan. Ja kuitenkin on juuri tämä aate maanpäällisenkin yksinvallan perusteena.

Ihmiskunnan jokaisen eri juurirodun johtaja on ollut suuri yliolento, joka on syntynyt ihmisruumiiseen kansansa keskelle. Tämä johtaja on saanut tarvittavat ohjeet ja kasvatusopilliset neuvot itseään vielä korkeammilta olennoilta. Hän on ollut mitä ihanteellisimman perheenisä, jonka taitoon, viisauteen, rakkauteen ja hyvytyteen kaikki perheenjäsenet ovat voineet ehdottomasti luottaa. Tämä tulevan juurirodun suuri isä eli Manu, kuten häntä on nimitetty, on hallinnut alussa harvalukuista kansaansa rajattomalla vallalla. Miksi? Sentähden, että kaikki hänen alamaisensa ovat ymmärrykseltään ja sielunkyvyltään olleet lapsia häneen verrattuina. Hänen on ollut mahdoton käyttää valtaansa väärin, sillä hän on ollut personoitu rakkaus, hyvyys ja viisaus.

Manun lapset ovat rakastaneet, kunnioittaneet ja jumaloinneet suurta isäänsä. Mutta sellaista onnen elämää ei ole voinut jatkua loppumattomiin aikoihin. Lapset ovat kasvaneet täysi-ihmisiksi, kansa on paisunut suureksi, ja suuren isän aika on tullut jättää entinen perheensä sen oman onnen nojaan, aivan saman perusteen mukaan kuin tavalliset perheenisät sittemmin ovat tehneet ja edelleenkin tekevät.

Manu on suuremmassa mittakaavassa tehnyt saman työn, minkä tavallinen, kunnollinen perheenisä tekee pienemmässä. Jokaista Manun alkuperäistä lasta ja kasvattia tuli myöhemmin aikoina vastaamaan kokonainen kansakunta, mikä seisoj omilla jaloillaan samoin kuin saman perheen lapset nykyäänkin „maailmalle” mentyään.

Manun alkuperäisestä perheestä lähteneet kansat ovat itseään hallitsemaan päästyään taantuneet lapsentila-aikaisesta uskollisuudesta ja rakkaudesta. Niitten ensi tehtävänä on ollut kehittää ymmärryksen ja käytöllisen järjen kykyä lapsenrakkauden kustannuksella. Aistillisen elämän täydellinen valloitus, — uudestaansyntymys on tehtävä, joka kunkin yksilön on itse vaivalla, työllä ja ponnistuksella hankittava. Sitä ei mikään rakas, huolehtiva isä voi lapsilleen antaa lahjaksi. Sentähden täytyi Manun ajan täytyttyä luopua lapsistaan ja päästää heidät elämän temmellystanterelle taistelemaan, kärsimään tilapäisiä tappioita, nauttimaan tilapäisistä voitoista ja saamaan yhä suurempaa kokemusta, joka on henkisen uudestaansyntymyksen siemen.

Mutta samoin kuin nykyajan samasta perheestä lähteneillä lapsilla, kehittykööt he maailman melskeissä mihin eri suuntiin tahansa, on joku yhteinen muisto, joka sitoo ja aika ajoin vetää heidän tajuntansa tuohon perheeseen, samaten on käynyt Manun lapsille kokonaisina kansakuntina. Heillä on kaikilla se sama yhteinen muisto, että heillä joskus „aikojen aamuna” on ollut viisas, hyvä ja rakas isä. Tälle muistolle, joka vuosituhansien vierieissä on muuttunut paljaaksi hämäräksi vaistoksi, ovat he eri maissa ja eri ympäristöjen keskellä ruvenneet etsimään jotakin muotoa. Järjestyksentarve on pakottanut heidät valitsemaan keskuudestaan yhden ainoan, monella tavalla etevimmäksi ja parhaaksi koetellun kanssaihmisensä hallitsijaksi, s. o. näyttelemään entisen suuren isänsä osaa. „Niin oli meidän lapsuutemme aikana”, ovat he vaiston opettamina sanoneet keskenään, „ja niin me nytkin tahdomme tehdä. Asettakaamme siis viisain ja etevin joukostamme hallitsemaan itseämme.”

Vaistomaisesti muistivat Manun perheestä lähteneet kansat, että niitten alkuperäisen isän ja samalla hallitsijan valta oli perinnöllinen. Lapset matkivat vanhempiaan, ja niin tekivät Manun lapsetkin kansoina, kaukaisissa sukupolvissa. He valitsivat keskuudestaan hallitsijan ja julistivat tämän vallan perinnölliseksi.

Mutta kun Manun lapset oli vallannut fyysillisastraalisen elämän hyötyperuste, oli hallitsija yhtä itsekäs kuin hallittavatkin. Alkuaan niin suuremmoinen, yksinomaan puolueettoman rakkauden johtama yksinvalta oli joutunut suunniltaan ja muuttunut himoluontoa palvelevaksi itse-suurentelemiseksi. Yhä pitemmälle menevä himoluonnon kehitys sokasi hallitsijan silmät niin, että hän alkoi kohdella alamaisiaan orjina, *vaatia* näiltä kunniotusta ja alemmilla käskyläisillään pakottaa kansaa ylenmääräisiin ponnistuksiin oman perheensä ja neuvonantajiensä ylellisen elämän kustantamiseksi.

Entinen ihana aate oli muuttunut niin toisellaiseksi käytännöksi, ettei suuri Manu ollenkaan olisi tuntenut sitä samaksi, minkä valossa hän hallitsi.

Hirvittäviä verenvuodatuksia, julmuus- ja orjuutusnäytelmiä ovat Manun aatteen toisellaiseksi käytännöksi muuttaneet yksinvaltaiset hallitsijat vuosituhansina panneet toimeen. Kansoilta olisivat he edelleenkin vaatineet Manun „kultaisen ajan” käytöstä, lapsirakkautta ja kuulijaisuutta. Mutta johdonmukaisuuden lakia ei voida rikkoa. Joka niin yrittää tehdä, sen tämä laki musertaa.

Ihmiskunnan historian se osa, joka materialisten maailmankatsomuksen valtaan päästyä yksinomaan kantaa „historian” nimeä, tietää puhua siitä surkeasta alennustilasta, että kansat ovat käyneet hallitsijain persoonaan käsiksi! Ne ovat panneet hallitsijoita viralta, vieläpä tuominneet

— kuolemaan ja telottaneet pahantekijöinä. Ja mistä on etsittävä tämän kauhistuksen syy? Vastaus: johdonmukaisuuden lain loukkaamattomuudesta. Milloin isä alentuu julmuriksi, joka räähkää ja kiduttaa lapsiaan, silloin saa hän myös valmistautua ottamaan vastaan samaa kohtelua lapsiltaan, kun nämä tulevat täysi-ikäisiksi, edellyttäen, etteivät lapset ole huomattavasti korkeamman hengen kehityksen asteella kuin isä.

Tiedetään, kuinka monet myöhempienkin aikojen hallitsijat ovat vedonneet esim. kuningasvallan jumalalliseen alkuperään. Vanha Manun ajoilta peruisin oleva muisto on ollut vaistona heidän tajunnassaan. Mutta tämä heidän vetoamisensa on ollut yksipuolista ja siis epäjohdonmukaista, koska kansan tyytymättömyys ja nurjamielisyyys heihin on juuri aiheutunut kansan kustannuksella hallitsemisesta, kansan oikeuksien polkemisesta. He ovat luulotelleet kansan olevan heitä varten, vaikka asianlaita on päinvastainen. Ranskan kuninkaan Ludviikki XIV:n esim. oli himoluonto niin soassut, että hän uskalsi sanoa: „Valtio olen minä.”

Yksinvalta edustaa maan päällä Ehdotonta. Mutta kun Ehdotonta voidaan jollakin tavalla käsittää ainoastaan ehdollisissa olemistiloissa, haihtuvaisissa muodoissa, jotka ovat harhaa, täytyy maan elämän hallitusvallassakin määrättyinä aikoina esiintyä Ehdottoman harha- eli moninaisuuspuoli edustettuna. Tämä on kansanvalta.

Kansanvallan tarve esiintyy silloin kun yksinvalta-aate kiteytyy muodolliseksi, heikoimpien oikeuksia loukkaavaksi sortovallaksi. Jo vanha roomalainen ponsilause „de minimis non curat lex”, s. o. vähimmistä ei laki välitä, todistaa, että yksinvalta-aate on jo kauan — „historiallisesti” puhuen — ollut kehitymässä tuomiota kohti.

Manun lait välittivät kaikkein enimmin vähimmistä, ja sentähden oli yksinvalta hänen käsissään pyhää ja jumalallista. Vai mitä sanoisivatkaan nykyajan „ylhäiset” lainvalvojat ja sovinnaismoraalin ihailijat sellaisesta laista, joka velvottaisi nykyaikaisen herrasväen kauniisti odottamaan niin kauan, että palvelijat ovat saaneet rauhassa syödä? Epäilemättä olisi semmoinen laki suuri hävästys. Ja kumminkin oli Manun jumalallisen yksinvallan aikana sellainen käytännössä. Sitä kunnioitettiin ja pidettiin pyhänä.

Manun valtakunnassa ei kiistelty arvosta, ei tunnettu sortoa eikä liikarazitusta. Perheenvanhemmat tekivät ras-kaimmat ja „alentavimmat” työt itse. Sitten tekivät työ-kykyiset lapset järjestyksessä helpompia. Vierasten palvelijain osaksi tulivat kaikkein helpoimmat ja „puhtaimmat” työt. Aterioidessa oli järjestys: ensin palvelijat, sitten lapset ja viimeksi perheenvanhemmat.

Kun laki nykyään välittää kaikkein vähimmin heikoimista — niistä, joilla näyttää olevan vähimmät oikeusvaatimukset — niin kansanvallanhenki on astunut näytämölle vaatimaan „sorretuille oikeutta”.

Tuhannet, jopa miljoonat kansanvalta-aatteen innokkaat asianajat eivät tiedä, mitä he tekevät. He luulevat voivansa perustaa maan päälle pysyväisen kansanvallan ja tulevatkin pääsemään pitkälle tässä toivossaan. Mutta kun mielet on jalostettu, himoluonto toistaiseksi masennettu ja yleinen veljeysaate saatu näyttäytymään käytännöllisessä jokapäiväisyydessä, silloin esiintyy uusi Manu, jonka käsiin kansa taas luovuttaa vallan, koska hän on personoitu rakkaus fyysillisellä tasolla.

Sekä yksinvalta- että kansanvalta-aatteet kiteytyvät vuorottain käytännönmuodoiksi, riippuen siitä, missä suh-

teessa elämän korkeampien tasojen taloudellinen toiminta eri aikoina on fyysillisen tason yhteiskuntaelämään. Mutta kumpikaan vallanpitomuoto ei semmoisenaan ole pysyväinen. Ne ovat yleiselämän heijastumia, sen elämän, jota kaikenmoinen muotoelämä vaistomaisesti jäljittelee. Kun yleiselämä on yksi monessa ja moni yhdessä, niin täytyy sen heijastua kaikille alemmille tasoille niitten asianomaisen erikoisluonnon mukaisena. Koko elämän hallinto on yksi, ikuisesti sama muuttumaton voima, viisaus ja rakkaus, mutta moninaisluonnossa täytyy sen myös hallita tätä luontoa monien eri tietoisuus- ja kehitystilojen kautta. Yksinvalta valmistaa kansanvaltaa ja päinvastoin. Persoonallinen elämänhalu pyrkii kansanvaltaan, jossa monella on sanottavaa. Personallisuudesta pois kehittyvä elämä pyrkii yksinvaltaan, jossa erilaiset sanottavat ja mielipiteet ovat voitettu kanta pitkällisen kokemuksen perusteella.

Nykyinen innokas kansanvaltahenki valmistaa tietä tulevaisuuden yksinvallalle. Tietämättään ovat tämän aatteen kannattajat yksinvallan harrastajia mutta sellaisen yksinvallan, jossa vallitsee rakkaus. Ajan pessimistit eivät tietysti usko sellaista mahdollisuutta, mutta heidän omat harrastuksensa ja käytöksensä juuri todistavat, että he sisäisesti ajavat toista asiaa kuin tavallisessa päivätaajunnassaan luulevat ajavansa. Esiintyköön nykyajan missä kansanpuolueessa tahansa henkilö, joka kauan koeteltuna on huomattu suurta joukkoa järkevämmäksi, perin rehelliseksi, sääntilliseksi, maltilliseksi ja velvollisuuksistaan huolehtivaksi, siinä tapahtuu se ihme, että niin ihanteellisen ja niin paljon hyvää lupaavan kansanvallan keskelle tahdotaan joukolla, aivan kuin yhteisestä hiljaisesta sopimuksesta perustaa pienen mittakaavan mukainen — yksin-

valta. Tuollaiselle henkilölle näet työnnetään valtaa joka taholta. Jota kauemmin hän yhtä uskollisena, rehellisenä ja epäitsekäänä hoitaa hänelle uskottuja pienempiä toimia, sitä enemmän tahdotaan hänen käsiinsä antaa valtaa.

Jos tuollainen henkilö ei koskaan esiinny vaatelijaana, jos ei hän koskaan vetoa asemansa oikeuttamaan määräämisvaltaan, niin hänet nostetaan yhä korkeammalle. Tässä toteutuu siis raamatullinen vakuutus: „Jolla on, sille annetaan.” Mutta jos valta-asemaan päässyt henkilö huomataan tietoisesti janoavan yhä suurempaa valtaa, niin häntä ruvetaan alentamaan. Tässä toteutuu raamatullinen vakuutus: „Jolla ei ole, siltä sekin, mikä hänellä on, otetaan pois”. Mark. 4:25. „Jolla on, jolla ei ole”-sanoilla tahdotaan puhua asianomaisen kannalta. Jos jollakin on valtaa, ei *hän* saa olla vallastaan tietoinen. Silloin hänelle lisätään valtaa vetovoiman lain perusteella. Jos joku on tietoinen siitä, ettei hänellä ole valtaa, ja tahtoisi sitä saada, häneltä poistetaan sekin vähäinen valta, mikä hänellä kaikessa köyhyydessään kumminkin on.

Syy, miksi nykyajan kansanvaltaisissa luottamustoimissa tapahtuu niin usein henkilönvaihdoksia, on se, että luottamushenkilötkin ovat „aikansa lapsia”. Kun „aika” on himoluonnon, persoonallisen ylenemis- ja hyötymishalun läpäsemä, ei sama henkilö pysy kauan samassa johtavassa asemassa.

Tähän himoluonnon aikakaudelliseen kaikkivaltaan perustuu tasavaltainen hallitusmuoto. Mutta maissa, joissa jo kauan on ollut tällainen hallitusmuoto, huomataan selvästi, kuinka voimakas Manun aikaisen yksinvallan aate vieläkin on kansojen vaistossa. Vaikka näet tasavaltainen hallitusmuoto toistaiseksi on perustuslailla turvattu, pyrkii kansan vaisto johonkin muotoon, joka tilapäisesti kelpaisi

tavalla tai toisella tuon vaiston kiteytymäksi. Tasavallissa on näet sellainen pyrkimys, että rahan voimalla koetetaan saada perustuslaillisen kansanvallan turvissa lain suojaan aatemuotoja, joitten avulla, jos niitä kasaantuu paljo, voidaan muuttaa itse perustuslaki ja saada uudestaan vanhan järjestyksen mukainen yksinvalta toimeen. Tasavallat ovatkin siis vanhoillisen, kansaa orjuuttavan yksinvallan ja ihanteellisen kansanvallan eli Manun aikaisen yksinvallan aikakaudellisia välimuotoja.

Ihmiset ovat kaikenmoisisissa harrastuksissaan johdonmukaisuuden lain palvelijoita. Monet eivät tästä asiasta tiedä. He ovat vaan kiintyneet harrastuksiinsa ja aatteihinsa, jotka vaativat koko heidän huomiokykynsä. Mutta „kriisit” saattavat heidät kääntämään huomionsa muihinkin elämänuomiin. „Kriisit” eli pulat juuri todistavat, ettei johdonmukaisuuden lakia voida koskaan rikkoa. Kun edetään kauas määrättyssä kehityskiteytymäsuunnassa, tulevat kansat tietoisiksi jostakin „pulasta”, joka on johdonmukaisuuden lain vartija aistillisessa elämässä ja suuntaa elinvoiman toiseen muotokiteytymään, „Kriisin” puhdistama elämänhalu saa uuden, korkeammasta elämästä heijastuvia aatteita paremmin vastaavan työalan ja niin edelleen.

Nykyaikainen kansainvälisyys, valtioitten keskinäiset liitot, keinotekoiset kielet, kuten jo vanhentunut volapykki ja kuosissa oleva esperanto, rauhanaate y. m. seikat viittaavat siihen tulevaisuuteen, jossa yleisellä buddhaisen tason välityksellä taas näyttää suuruuttaan maan päällä. Tämä tulevaisuus ei ole enää kovin kaukana. Noin tuhannen vuoden päästä alkaa maan päällä — tällä kerralla läntisellä pallonpuoliskolla — taas Manun suuri, jumalallinen yksinvalta. Silloin lasketaan ihmis-

kunnan kuudennen juurirodun perustus, silloin alkaa maan päällä rauhan, rakkauden ja sopusoinnun aikakausi. „Taivasten valtakunta” lähestyy hitaasti mutta varmasti maatamme. Kuudennen juurirodun suuri Manu on vielä jumalallisempi kuin viidennen.

Työskennelkäämme innolla hänen rakkaudenvaltakuntansa, pyhän yksinvaltansa jouduttamiseksi. Tämä uusi alamaisuustila siirtää meidät lähemmäksi elämän sydäntä.

5. Kuulijaisuuden salaisuus.

„Luonto vallotetaan kuulijaisuudella”, sanoo m. m. eräs suuri, kunnianarvoinen teosofinen kirjailijatar.

Tämä väite tuntuu monesta oudolta tänä itsenäisyyden ja itsemääräämishalun aikana. Mutta lyhytkin silmäys kuulijaisuuden salaisuuteen osottaa, että niin on laita. Kuulijaisuuden vaatimus käy johtavana lankana koko ilmennyselämää hallitsevan luonnon läpi. Mistä syystä? Siitä, että koko ilmennyt elämä on oppilaan asemassa. Mikään oppiminen ei ole mahdollista ilman opettajan ja oppilaan keskinäistä vuorovaikutusta. Kun ilmennyt elämä on suuri, lukemattomiin luokkiin jaettu koulu, niin esiintyy opettajien ja oppilasten välinen suhde kaikkialla.

Kivi- ja kasvikunta käyvät koulua yhtä hyvin kuin eläinkunta ja sen korkein maanpäällinen edustaja ihminenkin. Kaikki kokemus ja kaikenmoinen toiminta ovat koulunkäyntiä.

Suuret graniittivuoret ja merenrannalla olevat hiekka-jyväset ovat pitkällisen opetustoimen tulos. Tätä opetustointa johtavat voimat ovat mainittuihin tuloksiin samassa suhteessa kuin mikä tahansa opettajan asemassa oleva ihminen oppilaihinsa.

Kivennäisaineitten kiteilylainsäädäntö on sama voima, joka perheessä ja koulussa ilmenee kuulijaisuutena, valtiossa alamaisten uskollisuutena hallitsijalle.

Eläinkuntaa johtava vaisto on sama asia kuin kuulijaisuus ihmisten kesken. Eläimet osottavat ehdotonta kuulijaisuutta johtajana esiintyvälle toverilleen. Muura- haisten, mehiläisten, lintujen y. m. eläinten yhteiskunta- elämässä esiintyy kyvyn ja ylemmyyden tunnustus tinki- mättömänä kuulijaisuutena.

Kivi-, kasvi- ja eläinkunnassa ei tavata kapinamielisyyttä kuulijaisuuden lakia vastaan. Mutta ihmisten kesken on tämä hyvä laki jo kauan ollut arvostelun alaisena. Mistä syystä? Ovatko ihmiset tässäkin suhteessa eläin- veljiään ja -sisariaan alhaisempia?

Tähän kysymykseen tyhjentävän vastauksen saadak- semme täytyy meidän vähän tutkia erästä käsitettä, jota ajan henki ei vielä ole ryhtynyt erittelemään eli analy- soimaan. Se käsite on n. s. luonnontila.

Nykyajan sivistyskielissä puhutaan „luonnontilasta” sillä sävyllä kuin se olisi jonkinmoinen menneisyyteen kuuluva, „onneksi” voitettu kanta. Puhutaan „luonnon- kansoista” aivan kuin ne olisivat „sivistyskansojen” jyrkkä vastakohta. Tämä puheentapa osottaa, että aika- kausi on fyysillismaterialistinen, koska „luonnolla” tah- dotaan ymmärtää ainoastaan fyysillistä ympäristöä ja sitä hallitsevia „sokeita” voimia.

Jos n. s. sivistyskansat eivät ole luonnonkansoja, niin ne selvän logiikan mukaan ovat luontoon kuulumattomia, siitä erillään olevia ja riippumattomia. Mutta niissä oli- sivat ja mistä eläisivät sellaiset kansat, jotka eivät kuulu luontoon?

Puhe „luonnontilasta” ja „luonnonkansoista” on ma- terialistien vaistomaista korkeamman elämän tunnustamista. Asianlaita on se, että luonto on äärettömän moniasteinen

ja siinä vaikuttavat lait kovin erilaiset, riippuen siitä, minkälaista ilmenneen elämän järjestöä ne hallitsevat.

Kaikki kansat ovat totisesti luonnonkansoja mutta eri järjestöjen alaisia. „Sivistyneet” materialistit tahtovat „luonnonkansoilla” tietysti ymmärtää ihmisiä, jotka eivät voi muodostaa itselleen mitään aatteita eivätkä siis itsenäisesti järkeillä. Sellaisten ihmisten käytöstä ohjaa vaisto niinkuin eläintenkin. „Vaaran” välttäminen koskee vaan fyysisen ruumiin suojelemista.

Hyvin yleinen on nykyään se puheentapa, että joukot kulkevat muutamien yksilöjen „talutusnuorassa”, yksinkertaisuudessaan sallien itseään „vedettävän nenästä” j. n. e. Tällainen käytös on sen arvostelijain mielestä moitittavaa. Ei pitäisi kulkea „talutusnuorassa”, ei sallia itseään „vedettävän nenästä”.

Näin tehdessään ovat joukot arvostelijain kannalta itsetiedottomia, ajattelemattomia, oikeuksistaan välittämättömiä. Mutta mistä syystä ne niin tekevät? Epäilemättä siitä, että niitten on vaikeata rikkoo kuulijaisuuden lakia, johon ovat tottuneet, ja johon luonto kehottaa. N. s. luonnon kantaa on siis niissäkin nykyajan ihmisissä, jotka luetaan sivistyskansoihin. Kuulijaisuus, tottelevaisuus ja alistuvaisuus kuuluvat „luonnonkantaan”.

Mutta ne nykyajan ihmiset, jotka varottavat aikalaisiaan kulkemasta „talutusnuorassa”, tekevät itse samalla tavalla muissa asioissa, ollen niissä samallaisella „luonnonkannalla” kuin toiset — heidän mielestään — yhteiskunnallisissa kysymyksissä. Jos kerran vaiston käskyjä seuraaminen ja tilaisuuden tarjoutuessa „horjahtaminen” ovat „luonnonkantaa”, niin ei nykyajan tavallisten ihmisten kannattaisi erottaa itseään „luonnonkansoista”.

Jokapäiväiset tapahtumat puhuvat selvää kieltä. So-

siaalidemokraatit ynnä muutkin tahtovat esim. poistaa väkijuomat sentähden, että ne ovat alituisena turmion syynä. Kenellääkään ei ole oikeutta virittää pauloja kansalle, sanotaan. Mutta samat henkilöt, jotka noin kansan puolesta puhuvat, ovat usein ensimmäisiä menemässä paulaan „tilaisuuden tarjoutuessa”. Kapakassa istuessaan esiintyvät he hyvin itsetietoisina ja „aatteellisina”, puheen väkijuomien turmiollisuudesta, vaikka mielihyvällä näitä nauttivat.

Tuskin on Suomen kansassa sadasta kymmentä, jotka eivät „ottais ryyppyä”, kun saavat sen ilmaiseksi. „Kyllä silloin kelpaa ottaa kun kerran saa”, sanovat monet.

Ja kuinka onkaan laita sukupuoliasioissa? Niitä miehiä, jotka voivat hillitä itsensä „tilaisuuden tarjoutuessa”, ei arvatenkaan ole viittä sadasta.

Entä sopiva tilaisuus saada helposti rahaa? Kuinka monta on niitä, jotka moraalisisista syistä kieltäytyvät seuraamasta himoluonnon houkutuksia sellaisissa tapauksissa, joissa rahaa voi saada noin vaan kädenkääntämällä, tietysti suuren, „työtätekevän” joukon kustannuksella?

Eivätkö tällaiset ihmiset ole viettien orjia, viettien, joitten tottelemista he julkisuudessa moittivat? Missä suhteessa he eroavat „luonnonkansoista”, kun ovat valmiit ottamaan vaarin joka „tilaisuudesta”, vieläpä uneksivat ja toivovat niitä?

Itsenäinen ihminen ei pelkää houkutuksia. Hän pitelee ruumistaan ja ohjaa himoluontoaan aivan kuin ajaja hevostaan. Mutta tällainenkin ihminen kuuluu „luonnonkansoihin”. Erotus on vaan se, että „luontoa” on niin monenlaatuista.

Koko ääretöntä, ilmennystilassa olevaa luontoa hallitsee kuulijaisuuden laki, joka on suuren johdonmukaisuuden

lain käskyläinen ja lähetti. Mutta kun tajuntakeskus on siirtymässä järjestöstä toiseen, tuntuu siltä kuin kuuljaisuuden laki olisi höltymässä. Ne käyttävät, jotka aikakauden keskiarvomoraali tahtoi julkisuudessa lukea voitetun kannan luontoon, ovat hänestä itsestään julkisuudessa vastustettavanarvoisia. Mutta kun ne himoluonnon pohjalla vielä ovat voimallisia, käskee alempi vaisto tottelemaan niitä *sala*! Kas siinä sivistyneen eroavaisuus „raakalaisesta”! Se eroavaisuus ei puhu sivistyksen puolesta.

Raamatussa sanotaan, ettei kukaan voi palvella kahta herraa samalla kerralla. Tässä raamatunkohdassa tarkotetaan sitä asiaintilaa, ettei samaa tajunnanjärjestöä voi jakaa kahteen osaan, koska kumpikin osa vaatisi yhtäläistä kuulijaisuutta yksilöltä, jonka tajuntakeskus olisi niin jaettu. „Kahden herran palvelus” on mahdotonta sentähden, että eri tajuntajärjestöt ovat kokonaisuus, joka on määrätty, sekä sisään- että ulospäin tapahtuva työ. Mutta tämän tosiasian perusteella ei saa syyttää ainoatakaan ihmistä „kahden herran palvelemisesta”. Jos ei kukaan voi sitä tehdä, niin tuiki asiatonta on uskotella, että sellainen persoonallinen käytös, joka kallistuu vuoroin toisen, vuoroin taas toisen aatteen puolelle, todella olisi „kahden herran palvelusta”. Ihminen, joka sisäisen äänen varoituksista huolimatta alistuu tottelemaan himoluonnon houkutuksia, ei toten totta ole „kahden herran palvelija”, kuten ihmiset usein väittävät. Asianlaita on vaan se, että saman yksilön päivätajunta on jossakin määrässä tietoinen useammasta tajuntajärjestöstä, joista kumpikin työskentee omien välineittensä kautta.

Ei kukaan voi siis tehdä sellaista „kavallusta”, että hän samalla tajuntajärjestöllä edistäisi kahta eri asiaa.

Tämän raamatunkohdan ymmärtämisessä on „suuri yleisö” eksynyt niinkuin monen muunkin.

Persoonallisuuden luontoon kuuluu juuri useampien tajuntajärjestöjen taistelu määräysvallasta. Mutta kun sama persona eri aikoina — vaikkapa monta kertaa päivässä — varottain ikäänkuin antautuu keskusteluun näitten eri tajuntajärjestöjen kanssa, ei hän mitenkään voi tehdä itseään syypääksi „kahden herran palvelukseen”, koska *samaa* tajuntajärjestöä on mahdoton jakaa. Se toiminta, mitä luullaan ja oletetaan „kahden herran palvelemiseksi”, on saman persoonan tietoisuudelle esiintyvien, aivan eri tajuntajärjestöjen täysin lainmukaista työtä.

Kuulijaisuuden lakia ei väähääkään loukata sillä menettelyllä, että sama ihminen vuoroin „lankee” n. s. paheihin ja vuoroin antautuu ylevien, hänestä jumalallisilta tuntuvien ihanteitten ja aatteitten miettimiseen. „Yleinen mielipidekin” pitää sitä asiantilaa hylättävänä, että samassa personassa vaikuttavat tajuntajärjestöt ovat eri aikoina ikäänkuin eri vaalisijoilla. Nämä järjestöt, jotka samalla edustavat ihmisen menneisyyttä, nykyisyyttä ja tulevaisuutta, pysyttelevät vetovoiman lain vaatimuksesta personan tietoisuuden lähellä. Kukin järjestö pyrkii saman suuren elinvoiman perusteella lujittamaan asemaansa ja säilyttämään sille ominaista väreilytapaa.

Mutta kun persoona ylöspäisessä elämänvirrassa hitaasti lähenee häviötään, on selvää, että persoonan päivätajunnan päälliköksi täytyy viimein päästä sen tajuntajärjestön, joka ihmisen alitajunnalta — päivätajunnan ollenkaan asiasta tietämättä — enimmin saa elähdystä. Alitajunta on ihmisen korkeamman minän se tavara-aitta, johon lukemattomien persoonaelämäin kokemukset on koottu. Kun persoonan „karakteeri” hänen päivätajunnas-

saan on ulospäin nähtynä niin eheä ja selväpiirteinen kuin se määrättyä ajankohtana voi olla, on alitajunta vetovoiman lain perusteella tehnyt ratkasevan valintansa siksi persoonalliseksi elinkaudeksi ja valinnut persoonallisen päivätajunnan johtajaksi juuri sen tajuntajärjestön, jonka hyväksi alitajunnan pankkiin — jos niin tahdomme sanoa — on menneinä elinkausina pantu suurin talletus.

Johdonmukaisuuden lain se pykälä, jonka nimi on johtopäätösoppi, ja josta jo on puhuttu, valasee hyvin saman persoonan suhdetta sen tietoisuudelle esiintyviin eri tajuntajärjestöihin. Ihmiset tietävät jokapäiväisestä kokemuksestaan, kuinka pulmalliselta esim. useampaan eri henkilöön kohdistuva samanaikainen velvollisuus tuntuu. Asianhaarat, joita ei ole voitu edeltäpäin tietää, saattavat eri velvollisuuksistaan huolehtivan ihmisen muitten mielestä useinkin siihen valoon, että hän lyö laimiin velvollisuuksiaan. Tästäpä tosiasiasta johtuu se toinen, että eri henkilöjen kanssa vilkkaassa toiminnassa oleva ihminen usein saa antaa „selityksiä”, mistä se ja se luultu laimiinlyönti on aiheutunut.

Se persoonallinen tietoisuustila, jossa järjestötoiminta työskentelee persoonallisuuden hyväksi, on kahden elämänjärjestön välitila, missä niin monta tajuntajärjestöä vaatii kuulijaisuutta. Mutta kun välitila on sivuutettu, pääsee yksi ainoa tajuntajärjestö määrääväksi. Samoin kuin n. s. villikansat ja eläimet tottelevat vaistoaan, ollen sopusoinnussa sitä vireillä ja voimassa pitävän luonnonjärjestön kanssa, samaten ihminen, joka on vapautunut persoonallisuuden vallasta, on täydellisessä sopusoinnussa epäpersoonallista elämäntilaa voimassa pitävän luonnonjärjestön kanssa.

Mutta kun kaikki välitilat muuttuvat hitaasti, tajunta-

keskuksen huomaamatta varsinaisiksi eli päätiloiksi, on jokaisena silmänräpäyksenä eri järjestöjä vaatimassa kuulijaisuutta. Tätä asiantilaa voi hyvin valasta vetoamalla kenen tahansa täysi-ikäisen ihmisen lapsuusiän muistoihin. Uskaltaa väittää, että kaikki vanhemmat ainakin joskus elämässään unohtavat oman lapsuusikänsä vaatimukset, jäljitellen omien vanhempiensa esimerkkiä. He vaativat lapsiltaan ehdotonta kuulijaisuutta, vaikka eivät itse lapsina ollessaan ole sitä vanhemmilleen osottaneet. He kieltävät usein omilta lapsiltaan vapauden, jonka niin mielellään olisivat suoneet itselleen lapsina ollessaan. Epäilemättä he niin tehdessään nyt antavat tunnustuksen omien vanhempiensa menettelylle.

Lapsilta vaadittava kuulijaisuus on siksi tärkeä asia, että siihen kannattaa kiinnittää enemmän huomiota. Se on kysymys, jota ei suinkaan ole vielä loppuun käsitelty. On itsestään selvä asia, että eri kehitysasteilla olevat vanhemmat vaativat lapsiltaan kuulijaisuutta eri perusteitten kannalta, vaikka eivät itse olisikaan niistä tietoisia.

Jo kauan on lasten ja nuorison kasvatuksessa oltu sen periaatteen kannalla, että näiltä on määrätyissä tapauksissa vaadittava ehdotonta kuulijaisuutta. Mutta uudemman ajan moraali huomaa tässä kasvatustavassa puutteellisuuksia. Tuo periaate on itsessään suuri ja ylevä, koska se on kotoisin ihmiskunnan kunkin juurirodun alkua ajoilta, jolloin kansalla oli yksi suuri, rakas, viisas ja hyvä isä, jota ehdottomasti totteleminen oli kansan suurin onni ja siunaus. Mutta kun ihmiskunta pitkien aikojen kuluessa on taantunut alkuperäisestä pyhyyselämästä saadakseen tehdä kokemuksia himoluonnon temmellystasolla, ei ennistä suurta periaatetta enää voida soveltaa kokonaisena. Nyt on syihin vetoava järkeily etualalla. Sentähden ei

kuulijaisuudenvaatus enää saa olla yhtä ehdoton kuin niinä aikoina, joina ei osattu eikä tarvinnut kysyä: Minkätähden?

Johdonmukaisuuden laki ei nykyään enää salli ehdotonta kuulijaisuutta siinä siveellisessä kasvatustyössä, joka palvelee „valkoisen magian” tarkoituksia. Monen mielestä niin sietämätön tottelemattomuus ja niskottelu ovat itse johdonmukaisuuskin välttämättömiä, toistaiseksi toimivia „varaventtiilejä”, jotka estävät nousevia sukupolvia lankeamasta „mustan magian” ammottavaan kuiluun.

Luonnon toiminta on samalla järkevää ja pyhää. Se ei salli kasvatettavan osottaa ehdotonta kuulijaisuutta kasvattajalle, joka on himoluonnon läpäsemä. Ehdoton kuulijaisuus on ehdottomasti pyhää, mutta pyhyyttä ei saa uhrata „koirille”, s. o. olennoille, joissa persoonalliset elementit ovat toiminnan pääasiallisina määrääjinä. Pyhyden loukkaamattomuus vaatii kaiken nykyaikaisen kasvatustyön alalla jonkun verran „itsepäisyyttä”, tottelemattomuutta ja uppiniskaisuutta. Tämä väite tuntuu monesta paradoksilta, mutta se on kumminkin täysin asiallinen. Kuinka se on ymmärrettävä? Siten, että kasvatettavan osottama tottelemattomuus pitää kasvatustyön alalla aina vireillä kysymyksen, *mistä* tottelemattomuus johtuu. Tämän kysymyksen vireilläolo pelastaa sekä kasvattajat että kasvatettavat joutumasta „mustan magian” ehdottomiksi palvelijoiksi.

Ehdottoman kuulijaisuuden luontoon kuuluu eräs nykyisen himoluonnon kannalta katsoen kammottava, salainen voima. Se on yksilöllisen itsenäisyyden perin pohjainen häviö. Mutta kun suuri elämä juuri yksilöllisen itsenäisyyden kautta vie tajuntakeskuksen itsensäkieltämisen jumalalliseen tilaan, ei tätä tärkeätä kehityksenvälinettä saa hävittää.

Aikana, jolloin ei yksilöllisen itsenäisyyden tarve vielä ole herännyt eloon, sallii luonto ehdottoman kuulijaisuuden. Mutta kun kasvattaja silloin itse on pyhä ja epäitsekäs, suurenee niin sanoaksemme pyhyiden pääoma siitä, että niin moni tajuntakeskus kuin mahdollista tyhjentää oman sisällyksensä yhteen suureen säiliöön, kasvattajan tajuntakeskukseen. Tässä menee täytäntöön se raamatullinen vakuutus, joka sanoo: „joka henkensä hukuttaa minun tähteni — oikeammin *minän* tähden — hän löytää sen.” Olennon luovuttaminen itsenäisyytensä toiselle ehdottoman kuulijaisuuden muodossa on juuri sitä „hengen hukkaamista”, jota tässä raamatunkohdassa tarkotetaan. Sillä tavalla on ihmiskunnan juurirotujen alkuaikoina „henki hukattu”. Nykyaikana se taas on „löydetty” täyteläisenä yksilöllisyytenä. Pyhyys, jolle annetaan „henkiä” talletettavaksi, ei hävitä niitä, ei rikastuta omaa olemustaan niillä vaan antaa ne aikanaan takaisin voimistuneina itsenäisyyksinä. Sentähden on ehdottoman kuulijaisuuden osottaminen pyhyydelle täysin lainmukainen.

Toisin on laita niinä kehityskausina, jolloin himoluonto, itsekkäisyys pitää hallitusvaltaa. Silloin olisi ehdottoman kuulijaisuuden osottaminen itsenäisyyden „iankaikkinen” menetyks.

„Tutkainta vastaan potkivat” siis ne nykyaikaiset vanhemmat ja muut kasvattajat, jotka koettavat holhoteiltaan vaatia ehdotonta kuulijaisuutta. Heidän yrityksensä on laittomuutta. Suuri laki ei voi uhrata heille ihmisyksilöltä ja sentähden herättää se holhoteissa tottelemattomuuden hengen kasvattajien itsekkäisyyden vastapainoksi.

Tästä monen mielestä surkeasta tilasta voidaan järjen ja sitä kannustavan himuluonnon valtaa pitäessä siirtyä

parempaa kohti ainoastaan yhtä keinoa käyttämällä. Se keino on järkeilyoikeuden tunnustaminen ehdottoman kuulijaisuuden sijaan. Saakoon tottelematon lapsi jokaisessa tottelemattomuustapauksessa puolustautua järkisyitä selvittämällä. Tunnustettakoon julkisissa oppilaitoksissa sama oikeus oppilaille. Johdonmukaisuuden laki vaatii sitä nykyään tinkimättömän kuulijaisuuden sijaan.

Nykyajan oikeuslaitoksetkin toimivat siveellisesti järkeilyoikeuden perustalla. Syytetylle tunnustetaan puolustautumisoikeus, seikka, joka todistaa epäamättömästi, että syyttäjältä on epäpyhien ja tietämättömien ihmisten käsissä. Järkeilylle on tunnustettava kaikkia tilapäisiä sääntöjä ja paikallisia lakeja hallitseva oikeus. Himoluonnon sanelemat lait ovat n. s. luonnollisen oikeuden irvikuvia. Ne menettävät kaiken velvottavan voimansa järkeilyn edessä. Nykyaikaisten lakien viimeinen toimeenpanija on raaka, käsikähmään turvautuva väkivalta. Mistä syystä? Siitä, että lakien valvojat ovat jo kauan sitten olleet ihmisiä, jotka soveltavat pyhiä traditsioita aikakauteen, mikä on niille tuiki arvoton.

Kuinka helppoa onkaan järkeilyllä kumota sellainen laki, joka uskaltaa tunnustaa esim. maaperän ja metsän muutamien erikoisomaisuudeksi! Sellainen „oikeus” on yksinkertaisimman „luonnollisen oikeuden” häpeäpilkku, jota ei järki totisesti tule kauan sietämään. Tämmöisen mielettömän „oikeuden” aikamääräinenkin tunnustaminen on mahdollista ainoastaan tottelemattomuuden varaventiilin ollessa avoinna. Johdonmukaisuuden laki ei *milloinkaan* salli tunnustettavan ehdotonta kuulijaisuutta sekaiselle laille kuin maanperän ja metsän julistamiselle muutamien erityisomaisuudeksi. Pyhä laki nostattaa tottelemattomuudenhengen sellaista aikakaudellista himoluonnon

rumaa kiteytymää vastaan, ettei ihmiskuntaa kohtaisi se hirvittävä tuomio, minkä kaikkea suhteellista olemassaoloa valvovan jumalallisen lain rikkominen olisi. Maaperän ja metsän omistusoikeuden noudattamisen terotus kansalle on raskaimman rikoksen suunnittelu johdonmukaisuuden lakia vastaan. Voi, voi, voi sitä kansaa, voi sitä aikakautta, jota johdonmukaisuuden lain hirmuinen tuomio kohtaa! Parempi olisi sille vallanpitäjäjoukolle, ettei se olisi syntynytäkään! Se tuomio on niin hirvittävä, ettei sen täytäntöönpanon kauhuihin uskalla viitatakaan muuten kuin niillä yleispiirteillä, jotka ovat „mustan magian” — perkeleellisyysolemisen — kamottavat syvyudet.

Jos äskenmainitun lain puolesta kiivailijat tuntisivat elämän olemusta, niin he siunaisivat jokaista maaperän ja metsän omistusoikeutta vastaan tehtyä rikkomustapausta, koska sellainen juuri on se terveellinen vastamyrkky, mikä estää heidän alemman minänsä kokonaan joutumasta perkeleellisyyelämän hirvittävään valtaan.

Kauhean „kriisin” uhatessa on johdonmukaisuuden laki lähettänyt kaksi „huutavan ääntä korpeen” varottamaan vallanpitäjiä viimeisestä tuhosta. Nämä „äänet” ovat kansainvälinen sosiaalidemokratia ja teosofinen liike. Edellinen on luonnostaan materialistinen ja pysytteleikse siis yksinomaan aineellisissa asioissa. Mutta tietämättään on se saman jumalallisen lain lähetti kuin teosofinen liikekin. Kumpikin tekee suurta raivaus- ja puhdistustyötä, valmistaen uuden ajanjakson lähestymistä, sen ajan, jolloin „mustan magian” hirvittävät, „oikeuden” nimellä kulkevat kasvannaiset leikataan pois ihmiskunnan suuresta ruumiista ja heitetään „ulkonaiseen pimeyteen”, s. o. siihen luonnonjärjestykseen, jossa aikakausien romut

poltetaan ja sulatetaan kosmilliseksi aineeksi. Laiksi korotetut omistusoikeusaatteet ovat sellaista romua, mikä on poistettava sen suuren majesteetin edestä, joka tulevaisuudessa, ajan täytyttyä nousee pyhyiden valtaistumelle, ja jolle suuri laki käskää osottaa ehdotonta kuulijaisuutta, sillä hän on kasvattaja ja opettaja, joka on kaikkien holhottiensa yläpuolella sydämen puhtaudessa, pyhyydessä, tiedossa ja viisaudessa.

Tätä aikaa valmistettaessa tehdään sitä suurta muokkaustyötä, joka monen mielestä ulospäin näyttää tottelemattomuudenhengen lietsonnalta, mutta joka johdonmukaisuuden lain valossa on luonnon vallottamista kuulijaisuudella. Himoluontoa vastaan käytävä taistelu on vaistomaista pyrkimystä jumalallisen lain ehdottomaan kuulijaisuuteen. Siunattu on se työ, jonka tuloksena on „jumalan valtakunnan” lähestyminen maan päällä.

6. Käsitteitten epäpätevyys.

„Minä on maailman valo. Minää seuraava ei suinkaan käyskentele pimeydessä vaan tulee saamaan elämän valon. Joh. 8:12.

Se sana, joka tässä raamatunpaikassa on käännetty „maailmaksi”, on kreikassa *kosmos*, johtuen *kosmein-*teonsanasta, mikä merkitsee: „järjestää”, „panna järjestettyyn kuntoon”. Johdannainen merkitys on „koristaa”, koska kaikenmoinen järjestys kauneusaistin kannalta on koristamista. „Maailma” on siis sama kuin järjestystilaan, keskinäiseen sopusointuun saatettu aine, joka on henkimaailman lakien valvonnan ja johdon alainen kokonaisuus.

Näistä muutamista, „maailmaa” erittelevistä sanoista jo selviää, että „maailma”-käsite on mainitun raamatunpaikankin mukaan jotakin muuta kuin maapallo ja sen ympärillä oleva ilmakehä (maa ja ilma).

Maailma kosmoksena on siis aivan riippumaton maapallosta. Kosmos on aina ollut, on ja tulee aina olemaan huolimatta yksityisten taivaankappalten „syntymästä” ja „kuolemasta”.

Kaikki kielen käsitteet ovat harhaa. Kun niitä tutkii erittelevän järjenkin valossa, ovat ne virvatulia, jotka heti leimahdettuaan sammuvat. Käsitteet ovat Äärettömän

leikkimistä loppumattomien harhojen sarjalla. Kun mitä tahansa käsitettä arvostelee, pakenee se arvostelijaa, vetäytyy kauemmaksi ja houkuttelee häntä sinne. Kun arvostelija menee, näyttää häntä paennut käsite jo toiseltaiselta, houkutellen häntä uuteen tutkimustyöhön. Hänen siihen ryhtyessä uudistuu sama näytelmä: käsite pakenee taas ja muuttaa muotoaan, kunnes se viimein häviää koko fyysillisen elämän tarvenäyttämöltä.

Se seikka, että samalla sanalla eri kielissä on monta merkitystä, todistaa käsitteitten epäpätevyyttä ja horjuvaisuutta. Siihen perustuu raamatun ja muitten samanarvoisten tietokokoelmien loppumaton „tulkinta” ja selitys. Tajuntakeskuksen ollessa kehitysmatkallaan elämän ilmenneessä tilassa ei koskaan tule sitä aikaa, jolloin joku käsite olisi „tyhjentävästi selitetty”. Jokainen selitystapa on vaan uuden, laajemman selityksen edeltäjä ja niin loppumattomiin.

Todistaaksemme käsitteitten ja niihin perustuvan „todellisuuden” epäpätevyyttä erittelemme lyhyin piirtein muutamia kielen käsitteitä. Otamme tarkastaaksemme tämän luvun „moton” eli mielilauseen muodostavat käsitteet. Ensimmäinen niistä on „minä”.

Mitä merkitsee „minä”? Suomalaisen „minä”-sanan juuri on epäilemättä sanskritinkielinen „man”, joka merkitsee „ajatella”. Sama juuri tulee näkyviin kreikan ja latinan sekä usein nykyajan kielten n. s. epäsuorissa sijoissa, s. o. muissa kuin nominatiivissa eli nimennössä. Minä esiintyy kreikkalaisissa „muu” (minun)-, „moi” (minulle)- ja „me” (minut, minua)-, sekä „emos”-, „emee”-, „emon” (minun omani)-muodoissa; latinaisissa „me” (minut, minua)- ja „mihi” (minulle)- sekä „meus”-, „mea”-, „meum” (minun omani)-muodoissa;

ranskalaisessa „me” (minut, minua, minulle)-, „mon”-, „ma”-, „mes” (minun)-; englantilaisessa „me” (minut, minua, minulle)-, „my” (minun)-; saksalaisissa „mich” (minut minua)-, „mir” (minulle)-, „mein”-, „meine-mein” (minun omani)-; ruotsalaisessa „mig” (minut, minua, minulle)- ja „min”-, „mitt”-, „mina” (minun omani)-muodoissa j. n. e.

„Minä” on ensimmäinen persoona. Se johtuu sanskritin kielisestä „manista” sentähden, että se on „ajattelijä”, joka arvostelee omia sivuominaisuuksiaan ja muita „minä”-olijoita sekä minättömiä esineitä. Mutta miksi ei mainituissa kielissä muissa kuin suomessa „man”-sana esiinny nimentösijassa? Miksi pitää „minän” kreikan nimennössä olla „egoo”, latinan „ego”, ranskan „je”, englannin „I”, saksan „ich”, ruotsin „jag”, venäjän „ja”? Miksi sitten „man” esiintyy suomensukuisten kielten nimennöissä (unkarissa se on en)? Siinä kysymys, johon ei vertaileva kielitiede osanne vastata. Mutta metafyyssillisen tutkimuksen avulla saadaan vastaus. Nuo muut kielet ovat vanhempia „sivistyskieliä”. Sivistyskieli palvelee himoluonnon tarpeita suuremmassa mittakaavassa kuin sivistymätön. Sentähden on „minä” näissä siirtynyt pois alkuperäiseltä paikaltaan, s. o. nimentösijasta. Vasta toisen „minän” tai minättömän olijan kosketuksesta tulee se tietoiseksi itsestään. Muitten toimesta ja kautta tulee ajattelijä „minä”-tietoisuuteen noissa vanhemmissa sivistyskielissä. Toisten arvostelu ja kosketus sekä omaisuuteen kajoaminen herättää niissä alkuperäisen ajattelijan.

Nuo vanhemmat sivistyskielet ovat siis edenneet pitemmälle himoluonnon tiellä kuin esim. suomi. Se seikka merkitsee samalla sekä muodollista taantumusta että asiallista edistystä. Kun ne ovat kuluttaneet himoluonnon

ainekset loppuun, esiintyvät monet rajotetut minät suuren, yhteisenä veljeytenä, äärettömänä, rakkautta ja elämää säteilevänä joukkominänä.

Suomenkielen nimentöminän tulee käymään samalla tavalla. Ei „ajattelijan” edustaja tule tässäkin kielessä esiintymään nimennössä tulevina aikoina. Unkari, joka on suomea vanhempi sivistyskielenä, viittaa selvästi siihen suuntaan. Siinä on sanskritilaisesta „man”-sanasta jäljellä vaan paljas „n” (minä, en). Sensijaan on „minän” „m” siirtynyt teonsanan loppuun yksikön ensimmäisessä persoonassa n. s. objektiivikonjugatsiossa. Sanotaan esim.: Látom: näen sen. „Ajattelija” ikäänkuin vastarintaa tehden on väistynyt paikaltaan ja teonsanan lopussa näyttää vielä valtaansa.

Kieliopillinen „minä” kulkee rinnan henkisen minän kehityksen kanssa. Tulevaisuuden kielissä ei nykyinen kieliopillinen „minä” enää edusta ensimmäistä persoonaa. Tämän paikalle siirtyy ensin toinen ja sitten kolmas persoona. Kehityksen edetessä ylöspäistä kaarta ruvetaan ensin antamaan suurin tunnustus „sinulle” ja lopuksi „hänelle”. „Sinä” on sama kuin „joku ajattelijan kanssa”, „hän” sama kuin „kaikki ajattelijan kanssa”.

Siihen tulevaisuuteen, jossa kieliopillinen minä suuren henkisen minän laajennuksen voimasta siirtyy pois näyttömöltä, viittaavat nykyisten sivistyskielten n. s. puhuttelusanat. Nykyinen saksankieli näyttää päässeen lähemmäksi kuin muut kielet sitä tulevaisuuden kehitystä, jossa kolmannelle personalle, hänelle, heille annetaan suurin tunnustus. Saksassa sanotaan yhtä ainoata henkilöä kohteliikaasti puhuteltaessa „Sie”. Sitten seuraavat englanti („you”) ja ranska („vous”). Ruotsin ja unkarin puhuttelusanojen muodostus osoittaa suurempaa itsekkäisyyttä

kuin edellisten. Ruotsin puhuttelusana „ni” on koottu „minusta” ja „teistä”, unkarin „ön” „hänestä” ja „minusta”.

Tähänastinen selostus on koskenut kieliopillista eli persoonallista „minää”. Mutta kun itse persoonallisen minän aatetta eritellään, joudutaan metafysiikan pohjattomiin syvyyksiin eli koko „minä”-käsitteen perinpohjaiseen epäpätevytyteen.

Mitä tahtoo ihminen sanoa esim. „minä luen”-väitteellä? Sitäkö toimintaa, että hänen ruumiinsa elämää hallitseva yhtenäinen järki hankkii huvitusta tai tiedonlisäystä toistamalla kirjan tai sanomalehtikirjotuksen muodossa olevan sanakuvakokoelman oman silloisen elämänyymmärryksensä mukaisella aivojen väreilytilalla? Mutta jos hän lukemassaan huomaa jotakin outoa, niin tämä seikka todistaa, että hänen minänsä sisällys sai pienen lisäyksen juuri tästä „oudosta”, sille ennen tuntemattomasta asiasta. Kun nyt tuollaista „oudon” huomaamista voi jatkaa koko hänen elämänikänsä — ja sitä täytyykin jatkaa, koska ei hän muuten „oppisi” mitään — niin on selvää, että hänen jokahetkinen minänsä on alinomaa laajennuksen alaisena. Entinen, verrattain vähän tietävä „minä” pakenee. Mihin ja minkä tieltä? Menneisyyteen tulevaisuuden minän tieltä.

Onko siis ihmisellä useampi minä? Epäilemättä, koska hän joka silmänräpäyksenä — siitä asti kun on tullut minätajuntaan — esiintyy omana minänään, vaikka minän sisällys yhä muuttuu. Vai tahtoisiko edistyshaluinen, tiedonjanoinen ihminen tänä hetkenä tunnustaa parhaaksi minäkseen sen tajunnansisällyksensä, minkä hän muistaa esim. 20 vuotta sitten pitäneen tajuntansa korkeinta hallitusvaltaa? Eikö se päinvastoin olisi hänestä aivan vieras minä, edellyttäen, ettei hänen nykyisessä minässään

olisi sidettä, joka niin sanottuna muistina yhdistää tuon entisen minän nykyiseen?

Jos nyt minän sisällys alinomaa muuttuu, niin itse „minä”-käsite on epäpätevä, s. o. ei sitä ei ole olemassa tarkan arvostelun valossa. Tuo käsite on harhan luoma ja on itsessään harhanmuoto. Mutta kun kaikki harha on todellisuuden edustaja ilmenneessä elämässä, niin on ihmisen jokahetkinen harhaminäkin jonkun todellisen minän edustaja. Kun tuon todellisen minän ei kumminkaan tarvitse eikä se voikaan tuntea itseään eristetyksi, ei sen tajuntaan milloinkaan voi kuvastua sellaista aistimusta, mikä harjojen maailmassa lausutaan „minä tiedän”-sanoilla. „Minä tiedän” on näet ihan sama asia kuin „minä en tiedä”, sillä, jos „minä tiedän jotakin”, niin tämä tietoisuus on mahdollinen ainoastaan sentähden, etten „minä tiedä jotakin muuta.”

Eikö tällainen selvitystapa ole ihan mitta- ja opillista „todistamista”? Jos harjojen minä tahtoo aina „todistaa”, niin mikä estää vähän ylemmässä asteikossa olevan harjojen minän todistamasta omaa edeltäjänsä olemattomaksi itse todistushetkenä?

Se minä, joka on maailman — kosmoksen — valo, on persoonaton elämä, rajaton tieto. Tässä raamatunpaikassa ei tarkoteta Jeesuksen minää, kuten kirkko väittää, vaan itse ikielämää. Ei mikään eristetty minätajunta kelpaa kosmoksen valoksi, sillä kosmos „täyttää” rajattomuuden, s. o. on yhtä loppumaton ilmennystila kuin itse elämä on loppumaton ilmenemätön oleminen.

„On” luetaan teonsanoihin, vaikka ei se osota mitään tekemistä. Sitä sanotaan kielipöydästä apuverbiksi eli avukoksi, koska se vaatii teon- tai laadunsanan „apua”. Sillä pitää olla „täyte”, jotta ymmärrettäisiin, mitä tah-

dotaan sanoa. Useissa kielissä jätetäänkin se kokonaan pois yksikön kolmannessa persoonassa. Mistä syystä? Siitä, että ilmenneessä elämässä liikkuva toiminnanhalu vaistomaisesti tuntee aputeonsanan kuuluvan metafysiikan alaan. Se ei itsessään merkitse mitään. „On” on elämän arvotuksen täydellinen selitys ilmenneessä olemistilassa. Ikielämää ei voida selittää millään muulla tavalla kuin sanomalla, että se „on”. Selitysyriytyksiä kyllä tehdään, mutta ne ovat harhamuodoilla leikkimistä.

„On” yksinään tarkoittaa paljasta n. s. olemassaoloa, ilman minkäänmoista selitystä. Sillä vastataan myös kysymykseen vastaajan puolelta tekemättä mitään selitystä tai lisäystä.

„On” johtuu sanskritinkielisestä pyhästä „aum”-sanasta, joka on kaikkeuselämän selitys ilmennystilaelämässä. Tästä pyhästä sanasta johtuu monen kielen laskusana yksi, kuten latinan, englannin, ranskan, saksan, ruotsin ja venäjän. Kreikkalainenkin „yksi” — heis, mia, hen — johtuu myös „aum”-sanasta.

Se seikka, että „on” yksinään tuntuu tuiki epäpätevältä, todistaa sen salaisuutta. Se viittaa tietä ehdottomaan todellisuuteen, jossa ei ole mitään suhteita eikä täytteitä.

„Maailmasta” on jo lyhyesti puhuttu. Huomautettakoon vielä, että „maailmalla” on monta merkitystä. Se on sama kuin kaikkeuselämä ilmenneenä eli kreikkalainen „kosmos”. Sitten se merkitsee maapalloa ja siitä näkyvää tähtitaivasta, kun näitä pidetään yhtenä kokonaisuutena. Vielä on „maailma” sama kuin paljas maapallo, kuten „maailman kartta”-käsitteestä selviää. Senjälkeen se edustaa ihmis-, eläin- ja kasvikuntaa. „Maailma” on kirkollisessa kielenkäytössä sama kuin himoluonnon vallassa temmeltävät ihmiset, „maailman lapset”. Sitten

merkitsee „maailma” sivistynyttä yhteiskuntaelämää. Pariisissa esim. sanotaan: „Tout le monde le sait”, s. o. koko maailma — etupäässä Pariisin asukkaat — tietää sen. Perheenäiti, jonka aika kuluu talouden- ja lastenhoidossa, sanoo: „Minun maailmani on kodin seinien sisällä.”

Jos nyt tahtois kysyä, mikä näistä „maailman” monista merkityksistä on oikea eli ainoa yleisesti hyväksytty asiallinen, niin saisi erilaisia vastauksia. Useat vastaajat väittäisivät, että kaikkien laajapiirteisten käsitteiden pätevyystunnustus riippuu aikakauden eri katsantotavoista, mielipiteistä ja tarpeista.

Kuten näkyy, on „maailma”-käsite siis epäpätevä. Se ei yksinomaan ole sitä eikä tätä.

Mitä sitten on „valo”? „Tiede” sanoo sen olevan eetterihiukkasten väreilemistä. Tämän määritelmän mukaan olisi valo sanomattoman pienien ainehiukkasten kiivaan liikunnan tulos. Mutta sama „tiede” kumoaa valonmääritelmänsä sillä väitteellä, että aine kaikkialla on liikuntotilassa. Pimeän vuoren sisusta, väittää tiede, on kiivaassa liikkeessä. Syysyön pimeys, sanoo tiede, ei ole eetterihiukkasten lepotila, koska ei mitään lepotilaa ole.

Jos nyt kaikki aine on liikkeessä, täytyy sen myös kaikkialla synnyttää valoa. Mutta mistä me tiedämme, että valoa on olemassa? Epäilemättä siitä seikasta, että on sen vastakohta, pimeys. Mitä sitten on pimeys? „Valon puutetta”, vastaisi moni. Mutta niin ei voi olla laita, koska aine on kaikkialla liikuntotilassa, synnyttäen valoa. Ei siis voi olla mitään pimeyttä valon vastakohdana. Mutta jos ei vastakohdan huomaaminen opeta ihmistä huomaamaan valoa, niin kuinka hän ollenkaan voisi saada „valon” tajunnan?

Asianlaita on se, että nykyajan ihmisen aistimet huo-
maavat sanomattoman pienen prosenttimäärän hänen ym-
päriällään olevan aineen liikunnosta. Tieteilijät, esim.
Camille Flammarion, väittävät, että näköaistin toiminta
alkaa vasta silloin kun eetteriatomi väreilee noin 400
triljoonaa kertaa sekunnissa, ja että kaikki näkeminen on
mahdotonta silloin kun väreily on noussut yli 756 tril-
joonan värähdyksen sekunnissa. On selvää, että I:n ja
400 triljoonan värähtelyn välillä olisi paljon näkemistä,
jos silmämme vaan kykenisivät näkemään. Yhtä selvää
on että 756 triljoonasta värähdyksestä eteenpäin loppu-
mattomiin olisi myös paljon näkemistä, jos vaan kykeni-
simme näkemään.

Mutta H. P. Blavatsky sanoo „Salaisessa Opissa”, että
valo samoin kuin sähkökin on muuta kuin paljasta aineen
liikuntaa. Se on nykyisessä järjestössä kyllä liikunnan
tulosta, mutta liikunto ei sellaisenaan synnytä valoa. Valo
on suurien henkiolentojen, deevojen ruumiin ainetta. Eet-
terihiukkasten eriaisteiset värähtelynopeudet saattavat tämän
aineen vaan eri tavalla nykyisen ihmisen aivotajuntaan.

„Tieteen” nykyaikaiset tutkimukset kulkevat hitaasti
samaa suuntaan, johon „Salainen Oppi” on viitottanut
tien. Ei ole ainoatakaan asiaa, jonka „aikojen viisaus”
on ilmottanut maailmalle, ja jota ei tiede myöhemmin
tunnustaisi oikeaksi, luullen tietysti sen „keksineensä”.

Mutta mitä merkitsee se seikka, että „valoa” käytetään
johdannaisessa merkityksessä? Syysyön pimeydessä
voi henkilö, joka kävelee toisen kanssa metsätaivalta, ja
jolle hän puhuu jostakin heille mielenkiintoisesta asiasta,
sanoa: „Minä tahdon valasta tätä asiaa toisella tavalla.”
Täytyykö hänen ottaa valkea tulitikulla voidakseen tässä
tapauksessa „valasta”?

Innostunut puhuja seisoo sähköllä kirkkaasti valastussa huoneessa ja sanoo kuulijakunnalleen: „Luokaamme valoa tähän pimeään asiaan.” Hakeeko hän huoneessa jo ennestään olevan hyvän valon lisäksi kynttilöitä, lyhtyjä ja öljylamppuja vai miten hän ryhtyy asiaa „valasemaan”?

Kaikkea muuta! Hän ryhtyy esimerkeillä tekemään johtopäätöksiä, joitten avulla hän toivoo kuulijain ymmärtävän asian niinkuin hän sen sinä hetkenä itsekin ymmärtää. Mutta miksi hän sitten puhuu „valasemisesta”, koska ei pane kortta ristiin lisävalastuksen hankkimiseksi huoneeseen? Sentähden että hän „aikansa lapsena” on tottunut ymmärtämään „valolla” muutakin kuin minkä ehkä uskoo eetterihiukkasten väreilyn tulokseksi. Kun hän toivoo kuulijainkin sallivan käyttää valoa aivan asiattomassa merkityksessä, poikkeaa hän alkuperäisen „valon” tieltä syrjään.

Jos nyt asioita voidaan „valasta” puheessa tai kirjoituksessa esiintyvillä aatteilla, niin sopii kysyä, eikö kieli voi luoda sellaista sanaa, joka merkitsisi „asiain valasemista”, ettei tarvitsisi „valo”-käsitteeltä riistää sen alkuperäistä merkitystä. Vai onko asiallisempaa soveltaa „valoa” aatteihin yhtä hyvin kuin silmän ja esineen väliseen vuorovaikutukseen? Jos niin on laita, sopii kysyä, kuinka pitkälle tällainen käsitteitten sisällyksen muuttaminen tulee jatkumaan. Moni vastaisi, että kaikki n. s. konkreettiset käsitteet valistuksen lisääntyessä joutuvat palvelemaan abraktisia eli yksistään aatteellisia asioita. Asian puolustukseksi voitaisiin luetella koko joukko tällaisia käsitteitten „ryöstöjä”. Sanotaan esim.: „Hän kalastaa sameassa vedessä”, vaikka ei ole kysymys mistään kalanpyynnistä, „seisoo kunnian kukkulalla”, vaikka kunnialla ei mitään „kukkulaa” ole, „kulkee talutusnuorassa”, vaikka ei minkäänlaisesta „nuorasta” ole kysymystä, „astuu

toisen liikavarpaille”, vaikka asianomainen astuja ei ole tuota toista lähelläkään, „polkee kansan oikeuksia”, vaikka niitä on mahdoton „polkea” j. n. e.

Jos käsitteitten kohtalo suhteellisesti on samallinen kuin Amerikan „intiaanien” maanomistusoikeus nykyisten sikäläisten valkoihoisten samaan oikeuteen verrattuna, s. o. jos intiaanien ennen omistamaa Amerikan maaperää nyt käytetään tarkoituksiin, joista eivät sen alkuperäiset „omistajat” voineet uneksiakaan, niin ovat käsitteet yhtä muuttuvia sisällykseltään.

„Valo” on siis epäpätevä käsite, koska ei se ole minäkään määrätyn esineen, toiminnan eikä aatteen nimi. Jos saa puhua järjen, tieteen, tutkimuksen y. m. „valosta”, niin saa yhtä hyvin puhua jumalan, taivaan, „salaisen opin”, aikojen viisauden, maailmansielun y. m. „valosta”.

Kun „minä” on maailman valo, niin merkitsee tämä väite, että tämän minän yhteyteen pyrkiminen hävittää kaikenmoisen valon tarpeen. Jota korkeampaan minään suhteellinen tajunta yhtyy, sitä vähemmän se on kaiken sen hyvän tarpeessa, mitä kieli ymmärtää „aatteitten valolla”. Korkeimmalle minälle ei ole maailmaa olemassa. Minän täydellinen „valo” on sama kuin kaiken kosmisen elämän tarpeen poistaminen täydelliseen minään yhtyneen tajunnan tietoisuudesta.

Mitä on „seurata”? Se on kävelemistä tai jollakin tavalla liikkumista samaan suuntaan, mihin joku toinen menee, tämän toisen ollessa suunnan ja itse liikunnan määrääjänä. Koira seuraa isäntäänsä matkalla. Ja juoksee joskus hänen edelleenkin mutta palaa taas isäntänsä luo. Sen matkan suunnan määrää isännän tahto.

Näinkö on ajateltavissa persoonallisen minän jumalallista minää seuraaminen? Ei suinkaan. Sentähden on

persoonallinen minä olemassakin, että se laatisi itselleen omat matkasuunnitelmansa ja toteuttaisi ne. Mikäli se matkoillaan huomaa eksyneensä, sikäli vuodattaa korkeampi minä siihen voimaa ja viisautta mutta sillä tavalla, ettei alemman minän toimintavaltaa estetä vaan päinvastoin elähytetään.

Mutta „seurata” on käsite, joka edellyttää sekä liikuntaa että suuntaa. Kumpikaan ei tule kysymykseen minän „seuraamisessa”. Jumalallisen minän seuraaminen, milloin se havainto „kuolevaisessa” herää, on tajunnan laajenemista. „Seuraamisen” suuntaa ja liikuntaa vastaa tajunnan laajeneminen. Mutta eipä „laajeneminenkaan” ole mitään sellaista ulottuvaisuutta, jota sillä sanalla ymmärretään. „Tajunnan laajenemisesta” puhuminenkin osottaa, kuinka syvälle on „langettu” harhaan. Kaikki lukematottomat tajunnanlaajenemistilat ovat ikuisesti olemassa. „Tajunnan laajeneminen” on, mikäli alempi pystyy ylempiä käsittämään, sellainen lain sallima tapaus, että aivotietoisuuden taakkaa kantavan hengen painopiste siirtyy. Olento ei enää ole fyysillisyleishyödyllisen elämän normaalitilassa. Hänessä on tapahtunut jotakin „merkillistä”, „kummallista”.

„Painopisteestä” puhuminen on tietysti harhanmuoto sekin, mutta harhoja täytyy sittenkin „valasta” toisilla harhoilla, kun emme harhattomuuteen kykene.

Persoonallisen minän eri tarpeet kyllästytetään eri aikoina. Jokaisen fyysillisen ruumiselämän tarkoitus on saada aikaan joku sellainen kyllästys, olkoon se kuinka pieni tahansa. Vasta sitten kun kaikki persoonallisen minän tarpeet on kyllästytetty, tapahtuu „painopisteen” suuri siirros — jumalallisen minän ilolla „seuraaminen”

„Ei” yksinään on „on”-sanana vastakohta. Nämä kä-

sitteet edustavat ehdotonta rehellisyyttä ilmenneessä elämässä. Ne kuvastavat kaikkietoa. Sentähden annetaan niille fyysillisessä olemistilassa kaikkein alhaisin arvo. Ei mitään n. s. oikeudenkäyntiä tarvittaisi, jos „on”- ja „ei”-käsitteitä arvosteltaisiin niitten ainoan luonnon kannalta. Kun persoonalliselta minältä esim. kysytään: „Oletko sinä tehnyt tämän työn”, ja hän vastaa „olen”, niin kaiken kyselyn olisi loppuminen tähän, sillä minän oma tunnustus on sama kuin sitoutuminen kaikkeen siihen vastuullisuuteen, minkä tuo teko tuottaa. Jos persoonallinen minä vastaa samaan kysymykseen: „En”, niin tulisi kaiken kyselyn samaten loppua, sillä minän kielto on sama kuin tuosta teosta johtuvasta vastuullisuudesta vapaaksi julistautuminen. Ei mitään tuomiota saisi julistaa, kun „syytetty” vastaa tutkijain kysymykseen: „En.”

Kuinka voisi ilmenneessä elämässä esiintyä „totuus”, kun ei sen kahdelle „navalle” anneta yleistä tunnustusta?

Syy, miksi Jeesus kielsi vannomasta, on juuri se, että hän tahtoi vedota ihmisten siihenastiseen kokemukseen, joka opetti, että kaikella toiminnalla on seuraus. Vannominen on sanahelinää, käsitteitten tarpeetonta yhdistelemisyritystä, teko, joka on runsaan „huonon” karman kylvöä. Vakuutus- ja lupaus sanat lisäävät „pahan” voimaa, jos ei niitten lausuja ole totuuden hengen läpäsemä. Jos hän taas on, ei moisia sanoja tarvita.

Ei mikään rangastusmuoto ole niin hirvittävä ja murtava kuin paljaan koruttoman kiellon seuraus, jos kielto ei ole tajuntakeskukselle itselleen ainoa pätevyys. Valehteleminen saattaa hänet „lankeamaan elävän jumalan käsiin”, s. o. karman laki näyttää hänelle kärsimysten muodossa, ettei olemista voi paeta. Rangastus ei ole minkäänlaisen suhteellisen käsityksen mukaista „pahan”

torjumista vaan rangastavan aikaa vaativaa opettamista tietämään, että oleminen on ehdoton *on*, ei-oleminen eli harha ehdoton *ei*.

Kun persoonallinen minä on totuuden hengen läpäsämä, ei hänelle — suhteellisuuden kannalta puhuen — voida tehdä suurempaa vääryyttä kuin että hänen sanotaan „valehtelevan”. Fyysillisen ruumiin murhaaminen on seurauksiin nähden paljas kärpäsenpisto verrattuna siihen hirvittävään rikokseen, että tällaiselle ihmiselle sanotaan: „Sinä valehtelet.” Ja kuitenkin täytyy himoluonnon käydä tuon hirvittävän rangastuksen läpi ennenkuin sama luonto on loppuun kulutettu! Sen täytyy lakkaamatta „murhata totuutta” voidakseen kärsimysten kautta yhtyä totuuden olemukseen.

„Ei suinkaan” (kreikassa *uu mee*, siis kaksi kieltävää sanaa peräkkäin) on himoluonnon kannalle asettuneen totuuden vakuutus. Mutta tällaistakaan vakuutusta ei himoluonto usko, koska sen olemus on valhetta ehdottomaan olemiseen verrattuna.

„Käyskennellä” on n. s. frekventatiiviverbi, s. o. teon-sana, joka ilmasee toistettua tekemistä. Kun joku käyskentelee, niin hän kävelee — omin jaloin — *usein* ja *sinne tänne*.

Valkeudessa ei tarvitse käyskennellä, s. o. kävellä usein ja sinne tänne samasta syystä kuin pimeydessä. Joka käyskentelee, hän etsii jotakin vaillinaisilla apuneuvoilla. Kun valkeus suhteutuu fyysillisiin aistimiin opettavasti eli tajuntakeskusta laajentavasti, ei siinä tarvitse etsiä niin paljoa kuin pimeydessä, koska valkeus suhteessa aistimiin helpottaa etsimistä.

Kun alkukielessä (kreikassa) sanotaan *peripateesei*, joka on faturi eli kielioipillinen „tuleva aika”, niin pidetään silmällä kehityksen „hitaisuutta” eli aikaatarvitsevaisuutta.

Sanotaan, ettei minää seuraava tule käyskentelemään pimeydessä. Tämä väite merkitsee, ettei jumalalliseen minään yhtynyt eli sulanut persoonallinen minä tarvitse mitään tiedonhankkimisvälineitä, joitten käyttäminen luonnostaan vaatii työtä ja aikaa, toisin sanoin „käyskentelemistä” tutkimustarkoituksessa.

Mitä sitten on „pimeys”? Valosta puhuttaessa on siihen jo vähän viitattu. On huomautettu, ettei se voi olla eetteriatomien lepotilaa, koska ei semmoista voi olla ilmenneessä elämässä, joka juuri on yleiselämän rajotautumisyrityksen eli liikunnon tulos.

Ei ole olemassa mitään valoa eikä pimeyttä „itsessään”. Sanottakoon, että ihmisen näköaistin mukainen pimeys „tieteen” kannalta on eetteriatomien siksi hidasta väreilyä, ettei silmän verkkokalvo voi olla suhteessa siihen. Silmän näkökyvyn kannalta on pilkkopimeätä se suunnaton valokenttä, jonka eri väreilyjärjestöt vaihtelevat eetteriatomin yhdestä ainoasta sekunnissa tapahtuvasta värähdyksestä 400 triljoonaan värähdykseen sekunnissa. 400:n ja 756 triljoonan värähdyksen välillä „näkee” silmä, s. o. voi pysytellä suhteessa eetteriatomien liikkeeseen. Tällä valokentällä esiintyvät kaikki ne värit, joitten kuvat nykyajan normaali-ihmisen päivätaajunta voi toistaa silmääntulevan kiihotuksen lakattuakin. Mutta 756 triljoonasta sekunnissa tapahtuvasta eetteriatomin värähdyksestä eteenpäin esiintyy tavalliselle silmälle taas pilkkopimeys, vaikka valon pitäisi „tieteellisen analyysin” kannalta olla paljoa valtaavampaa.

„Pimeys” on tämän luvun „mottona” olevien sanojen kannalta paljasta sanaleikkiä samoin kuin „valokin”. Ei tässä raamatunpaikassa tarkoteta kumpaakaan fyysillisen silmän havaintoa. Tällainen leikki on kumminkin välttämätöntä, jos mielitään aineen hallitsemaa tajuntakes-

kusta lähestyä. On turvauduttava affiniteetin eli sukulaisuudentunnon lakiin, joka eri järjestöihin jakautuneena hallitsee koko ilmennytä elämää.

Tämän raamatunpaikan kannalta on „pimeys” sama kuin sidottu eli rajallinen tajuntatila. Ajatus on tällainen: Jumalalliseen minään yhtyneen persoonallisen minän olemus lakkaa eristettynä tajuntatilana. Samalla loppuun sen eristetty työ. Rajotukset ovat poissa sentähden, että suhteellisuudessa elämisen tarve on kulutettu loppuun.

„Pimeyttä” käytetään yhtä oikeutetusti ehdottoman olemisen vertauskuvana, kun siihen olemiseen viitataan ilmenneessä olemistilassa. Tämä vertauskuva onkin kaikkein „sattuvin”, koska ilmennyt elämä on ilmenemättömän „tutkimisessa” yhtä avuton kuin tavallinen ihmissilmä pilkkopimeässä.

Mitä on „elämä”? „Tieteen” kannalta on se n. s. itsensä säilytysvietin toimintaa. Tämä määritelmä on tietysti tehty fyysisillastraalisen eli persoonallisen olemishalun kannalta. Tällaista olemishalua kannustaa joko vaistonalainen tai päivätajuntatietoinen elämänhalu. Tämä elämänhalu on ikielämän pienoiskuva niin eheänä kuin se voi olla kolminaismaailmajärjestössä.

Kun ilmenneen elämän itset ovat äärettömän itsen jatkautumia, on niillä sekä keskus että ympäristö, jotka suhteutuvat toisiinsa. N. s. alaspäisessä elämänvirrassa keskus yhä supistuu ja ympäristö laajenee. Tämän kehityksen suurin syvyys on perinpohjainen itsetiedottomuus. Alaspäinen kaari on kasvamista ulkoa sisäänpäin.

Ylöspäisessä elämänvirrassa eli kaaressa keskus laajenee ja ympäristö supistuu.

Suhteellisen olemisen „kriittisin” kohta on se havainto, että siinä vaeltava olento tietää „olevansa olemassa”. Sil-

loin tapahtuu „syntiinlankeemus” ja „paratiisista pois ajaminen”. Ensimmäinen eristyksentunnon toistumiskykyinen herääminen on tulevan, jumalankaltaisuuteen päättävän taistelun esimakua. Nyt saa tajuntakeskus tuntea, miltä erilläänolo, voimia vailla oleva itsenäisyys tuntuu. Tiedoton itsenäisyys on elähdyttävää riippuvaisuutta; tietoinen itsenäisyys on jokahetkinen surmanuhka.

Nykyajankin ihmiset elävät tietoisessa itsenäisyydessä. Itsenäisyyden tietoisuus saa heidät toimimaan itsenäisesti. Mutta kun itsenäisyys on kahlehdittu aineeseen, täytyy sen henkeä ravita aineella. Siitä johtuu persoonallinen, häikäilemätön ottamishalu, joka vastaa ehdottoman tietoisettoman olemassaolon antamishalua.

Alaspäisen kaaren elämä on itsenäisyyden pyytämistä erilläänolotilassa. Se annetaan. Ylöspäisen kaaren elämä on itsenäisyyden pyytämistä yhdessäolotilassa. Se annetaan.

Kaikenmoinen elämäntaistelu kuuluu vaan eri järjestöjen „rajamaitten” läpi kulkemiseen. Näitä rajamaita on kolme suurta ja lukemattomia pieniä. Kun alaspäinen elämänvirta „lähtee liikkeelle” Ehdottomasta, voi ja uskaltaa ihminen johdonmukaisuuden lain turvissa ajatella jonkinmoista kainoa, hävelijästä eristäytymisyritystä. Tajuntakeskukset, äärettömät jumalat, jotka — verrannollisesti puhuen — tekevät Ehdottomalle tämän kainon esityksen, joutuvat hirvittävään kiirastuleen. Ensimmäinen eristäytymisoire on teko, jota ei itse Ehdoton voisi tehdä tyhjäksi. Sen täytyy tuottaa seurauksia. Tajunnan eroaminen Ehdottomasta tuo mukanaan yhtä ankarat taistelut kuin tajunnan se lopullinen ratkaseva askel, joka vie sen Ehdottomaan takaisin.

Ehdoton siunaa siitä matkaan lähtevät tajuntakeskukset samoin kuin siihen paluumatkallakin olevat.

Toinen suuri rajamaa, jonka läpi kulkiessaan tajuntakeskus saa taistella, on se olemistila, missä alas- ja ylöspäinen elämänvirta yhtyvät, s. o. se käännekohta, missä alaspäinen kaari hitaasti aste asteelta muuttuu ylemmäksi.

Tässä käännekohdassa on elämän taistelu valtaavin. Se on painanut ja painaa edelleen häviämättömän leimansa kaikkiin uskonnonmuotoihin, kaikkiin yksilöryhmiin ja eri ihmisyksilöihin, joitten tajunnassa väikkyy „hyvän” ja „pahan” käsitys.

Tässä käännekohdassa herää „hyvän” ja „pahan” tietoisuus. Se on ilmenneen elämän „Hyväntoivon niemi”, jonka edustalla raivoavat tämän elämän ankarimmat myrskyt. Koko taistelun salaisuus on *olemassaolon tietoisuus*. Kun se tietoisuus herää tajuntakeskuksessa, syntyy ristiveto alas- ja ylöspäisen kaaren elementtien välillä. Tämä ristiveto jatkuu, tosin yhä heikompana, aina siihen suureen „kesäpäivänseisaukseen” asti, jolloin tajuntakeskus on täydellisesti kasvanut ulos alaspäisen kaaren elementtien vaikutuksenalaisuudesta. Tämä suuri voitto saadaan vasta silloin, kun tajuntakeskus on täydellisesti voittanut kolminaismaailman, s. o. fyysillisen, astraalisen ja mentaalisen elämän viehätykset. Tajuntakeskuksen täytyy olla ehdottomasti vapaa taivaselämänkin tarpeesta ollakseen vapautunut „elämäntaistelusta”. Vasta viimeisen voiton saatuaan tulee hän täydellisesti „elämän valon” yhteyteen.

Tästä käännekohdasta, jolla on myös vastaavaisuus alaspäisessä kaaressa, alkaa sielu täysin vapautuneena itsenäisen toimintansa. Hän on nyt buddhaisella eli kristoselämän tasolla, ja hänen olemukseensa säteilee ehdoton elämä kolmen korkeimman, nimittäin hengen, suuren nisvaanantakaisen ja nirvaanaisen tason läpi.

Kolminaismaailman lakeihin sidottu tajuntakeskus ei

voi sanoa kerrassaan mitään näistä hirvittävän korkeista elämäntasoista. Ne ovat suurimpien mysteerioiden läpäsemättömien esirippujen peittäminä „kuolevaiselta” tajuntakeskukselta. Mutta niitten läpi saa totisesti jokainen olento aikanaan kulkea matkalla ehdottomaan elämään.

Kolmas suuri „rajamaa” on se tilanmuutos, jossa puhtaan hengen tasolla oleva tajuntakeskus astuu takaisin Ehdottomaan. Mikä ja minkälainen tämä kaiken elämänvaelluksen ja suhteellisen olemisen kruunu on, siitä ei kolminaismaailman kansalainen voi saada heikointakaan aavistusta.

Johdonmukaisuuden lain nojalla olemme kumminkin oikeutettuja päättämään, että puhtaan hengen elämällä on siitä — verrannollisesti puhuen — samallinen mukaansa tempaava aavistus ja tietoisuus kuin fyysillisen tason ihmisolentoilla astraalitason elämästä.

Kuinka käsittämätön onkaan oleminen! Me ihmiset olemme kaikkene järkenemme täydellisessä pimeydessä. Me olemme avoimin silmin sokkosilla todellisuuden keskellä. Jo se seikka, että liikehtivä tajuntamme on luonut sellaisen käsitteen kuin „todellisuus” osottaa, ettemme tiedä mitään siitä olemistilasta, joka *on* ehdoton todellisuus. Tavallisen ihmisällyn kannalta on selvä asia, että kaikki käsitteet ovat levähdyskohtia, joissa muuttumattomuutta kohti etenevä tajuntakeskus viivähtää. Kun niin on laita, ei kieli koskaan voi tulla täydelliseksi. Aikansa käsitteiksi kiteytyneet aatteet liukenevat ja sulavat todellisuuden kaikkipolttavassa hengityksessä, vaihtuen uusiksi aatteiksi, jolla on yhä korkeamman olemassaolon leima.

Kielen käsitteet ovat kuin veteen putoavia lumihiuta-leita. Jos ne jo tutkivan järjen „valossa” lakkaavat olemasta, niin mitä onkaan sanottava niistä olemistilassa jossa itse tutkiva järki vuorostaan, suurta aatetta edus-

taen lakkaa olemasta ja salaa todellisuuden, olemisen ainoan auringon paisteesta!

Kaikki käsitteet ja niitä edustavat sanat ovat tuntemattoman todellisuuden varjoja. Mutta kun ilmenneen elämän harha ei voisi täyttää aikamääräistä kasvatustehtäväänsä, jos ei itse harha anastaisi todellisuuden edustusoikeutta liikehtimistilassa olevissa tajuntakeskuksissa, niin sallii johdonmukaisuuden kaikkiallinen laki käsitteitten niitten tarveaikoina pitää todellisuusoikeutuksensa. Se selittämätön, kotipaikkaa vailla oleva tieto, että ne kumminkin ovat harhaelämän tukipylväitä, todistaa tajuntakeskuksen sisimmässä, että sen kulki tapahtuu kaikkien harhojen voittoa, ainoata, ehdotonta todellisuutta kohti.

7. Tulevaisuuden tiede.

Nykyaikana pyrkii tieteellinen huolenpitäväisyys valvomaan käytöllisen elämän miltei jokaista erikoisalaa. Sivistyskansojen yhteinen vaisto tunnustaa sille tällaisen tunkeilevaisuusoikeuden. „Tieteellinen kasvatus”, „tieteellinen sivistys”, „tieteellinen kypsyys” ovat käsitteitä, joitten pätevyyttä ei ajan henki sallisi epäillä.

Aikana, jona kirkollinen auktoriteetti alkaa olla voimansa menettänyt, on johdonmukaisuuden lain kannalta tarpeen, että vanhan auktoriteettimuoden sijaan astuu uusi, koska ei ilmennystilassa oleva elämä tule toimeen ilman johtovaltaa.

„Vanhat” kyllä tänä päivänäkin katsovat epäillen tie-

teellistä tungettelevaisuutta. He ovat sen rajamaan lapsia, jossa elämä meni tavallista menoaan menneiltä sukupolvilta perintönä säilyneen käytöllisyyden opastamana. Mutta sitä mukaa kuin nuo voimatonta vastarintaa tekevät „vanhat” menevät „hautaan”, pystytetään käytöllisen joka-päiväisyyden näyttämölle yhä useampia tieteen auktoriteetin lippuja.

Nykyään ei ainoastaan n. s. korkeampi opetus ole tieteen auktoriteetin valvonnan alaisena. Maanviljelyksen, karjanhoidon, kotiteollisuuden, ruoan- ja vaatteittenvalmistuksen alallekin pyrkii „tiede” johtajaksi. Eipä enää tahdota tunnustaa yksilön voivan omiin hoteihinsa jätettynä voivan hankkia itselleen hevosenkengitystaitoakaan, koska sitäkin nyt annetaan „koulussa”.

Mistä tällainen yleinen itsenäuttimispuute johtuu? Lyhyesti sanoen siitä tosiasiasta, että nykyajan sivistyskansat ovat toisilleen vieraita. „Kuinka”, kysynee lukija. „Nythän kansat juuri koettavat lähestyä toisiaan; nythän aatteetkin pyrkivät kansainvälisiksi.” Mutta tämä pyrkimys ei ole muuta kuin vanhojen olojen ennalleenpalauttamishalua laajemmassa mittakaavassa.

Vanhoina aikoina, esim. Atlantismanterella neljännen juurirodun aikana olivat kaikki yksilöt osallisina yleisestä tiedosta. Mutta silloin vallitsi veriheimolaisuus. Ja mitä merkitsi veriheimolaisuus? Sellaista asiaintilaa, että nousvien sukupolvien fyysillisten ruumisten ainekset oli otettava isästä ja äidistä, jotka olivat sukulaisia toisilleen. Naiminen sukulaisten kesken piti heimokunnan ja kansan kokonaisuutena, ikään kuin yhtenä ainoana suurena yksilönä. Tämä seikka piti myös vireillä yleisen selvänköisyyden.

Syy, miksi esim. Israelin n. s. patriarkkain kiellettiin

ottamasta itselleen vaimoa „kananealaisten tyttäristä”, oli juuri sen aikakauden kypsymättömyys yksilöllisesti vastuulliseen, järjen johtamaan elämäntapaan.

„Verensekotus, „verivierasten” keskinen sukupuoli-yhteys on välttämätön, jos mielittää kehittää yksilöllistä järkielämää. Syy, miksi esim. katoliset kirkot kieltävät läheisten sukulaisten välisen avioliiton, on siinä „ajan hengessä”, että järjen tulee yksilöityä. Noitten kirkkokuntien moraali ei ole tietoinen tästä tosiasiasta, sillä se on korkeamman johdon alainen. Jos se olisi tietoinen siitä, tekisi se päinvastoin kokokäänteen ja vaatisi lähisukulaisten keskinäistä avioliittoa, koska se olisi tehokas „vääräoppisuuden” vastustamiskeino. „Vääräoppisuus” on yksilöllisen järjen heräämistä aatteitten maailmassa.

Ikivanhoina aikoina ei ollut kirkollisia lahkokuntia sentähden, että ihmiset olivat verisukulaisia toisilleen ja semmoisia kykenemättömiä yksilölliseen ajatustyöhön. Heitä hallitsi esivanhemmilta peritty uskonnonmuoto ja he olivat siihen tyytyväisiä.

Veriheimolaisuus ei tietysti vielä tänä päivänäkään ole täydellisesti voitettu kanta. Päinvastoin ollaan vieläkin taipuisia sukulaisten kesken solmittaviin avioliittoihin. Mutta aivan läheisten sukulaisten, kuten veljen ja sisaren, jopa serkusten keskinäistä avioliittoa pidetään yleisesti kumminkin siveellisesti sopimattomana. Sama moraali on yksilöllisen järjen kehittämisen perustana, vaikka ei siitä olla tietoisia.

Kaikki nykyajan sivistyskansat ovat vieraantuneet verisukulaisuuden tarpeesta. Seurauksena on yksilöjen kykenemättömyys tietämään mitään heidän omaan kokemukseensa perustuvaa edellisten sukupolvien elämästä. Veri-

sukulaisuusmoraalista vieraantuminen on katkassut vaistomaisen tiedon suonet, ja yksilöt ovat jääneet avuttomiksi, ulkopuolisesta opetuksesta riippuviksi.

Verisukulaisuuden voimassapitämän tiedon lakattua on ulkopuolinen, yksilölliseen järkeen vetoava „opetus” astunut käytännöllisen elämän näyttömölle.

Mutta tämä tieteellisen ylijohdon aika on ohimenevää sekin. Nykyajan kansainvälisyyshenki valmistaa sellaista tulevaisuutta, jossa veriheimolaisuus esiintyy paljoa suuremmassa mittakaavassa kuin esim. neljännen juurirodun aikana. Kuudennen juurirodun kutsumus on niin sanoaksemme astraalisen veriheimolaisuuden aikaansaaminen. Nykyaikainen tieteellinen opetus painuu yksilöjen alitajunnan syvyksiin. Kun kuudennen juurirodun suuri elämäntehtävä on sulattaa kansojen astraaliset ainekset yhteen, tehdä niistä yksi suuri, valtaava kansanruumis, on veriheimolaisuus ennallaan mutta kuuluu korkeampaan elämänjärjestykseen. Seurauksena on *tietoinen* astraalinen selvänäköisyys.

Mutta mitä sitten on kuudennen juurirodun aikainen „tiede”? Mitä se tutkii ja minkälaisia välineitä se käyttää?

Silloinen tiede on menttaalielämän yhteyteen pyrkimistä astraalisia opetusvälineitä käyttämällä, samoin kuin nykyinen tiede on astraalielämän todistusyrittästä fyysillisiä opetusvälineitä käyttämällä. Kyllä nykyaikaisessa tietämisessäkin on joku määrä menttaalisen eli „elävän järjen” aineksia, mutta on huomattava, että nuokin ainekset kulkevat yksilön tajuntaan tullessaan astraalimaailman, suuren seitsenkertaisen elämänjärjestyksen kautta. Nykyajan tavallinen ihminen ei voisi sulattaa tajuntaansa ainoatakaan asiaa, joka tulisi suorastaan „elävän järjen” seitsenkertaisesta valtakunnasta. Astraalimaail-

man täytyy olla tekemässä puhtaan järjen elementtejä himopitoisiksi, koska himo on nykyisen persoonallisen ihmisen pääelementti.

Kuudennen juurirodun ollessa korkeimmillaan eroaa „tieteellinen” tutkimus nykyaikaisesta verrannollisesti puheen yhtä suuressa määrässä kuin kalojen elämä nisäkästen elämästä. Nyt lähetetään tieteellisiä retkikuntia tutkimaan esim. maapallon napaseutuja, Tiibetin ja keski-Afrikan oloja. Niitten yksilöjen, jotka tahtovat olla mukana tutkimassa, täytyy matkustaa, s. o. kuletuttaa fyysillinen ruumiinsa noihin paikkoihin. Sitten täytyy tutkijoilla olla mukanaan monenmoiset tutkimusvälineet ja työkalut sekä kirjat, joihin havaintonsa merkitsevät. Kuudennen juurirodun edustaman tulevaisuuden tiede ei tarvitse mitään tällaisia apuneuvoja. Tutkijan ei tarvitse kuletuttaa fyysillistä ruumistaan mihinkään. Hän saa kaikessa rauhassa maata vuoteessaan ja ehtii kumminkin tunnissa tekemään enemmän työtä kuin nykyajan innokas tiedemies vuodessa. Nykyiset viisi aistia ovat lepotilassa tieteellistä työtä tehtäessä. Kuudes aisti riittää yksinään kaikenmoiseen tutkimustyöhön.

Kirjoja, sanomalehtiä, sähkölennätintä, puhelinta, höyrylaivoja ja rautateitä ei ole olemassa. Astraaliset virrat kulkevat aivoista toisiin. Ulkomaailman tapauksista saadaan silmänräpäyksessä väärentämätön tieto kuudennen aistimen avulla. Mitään asiaa ei tarvitse kirjoittaa muistiin, koska astraalivalo on kuin avoin kirja tutkijan tajunnan edessä.

Tieteellinen tutkimus ei ollenkaan enää koske fyysillistä elämää. „Tähtitiede” on aivan toisellaista tutkimusta kuin nykyään. Kaukoputkia ei enää tarvita. Kaikki tämän aurinkokunnan tähtien asukkaat ovat keskenään

vilkkaamassa liikeyhteydessä kuin nykyiset sivistyskansat. Astraaliruumiissa kuletaan tähdestä toiseen ja siirretään siten tulevat kokemukset aivotietoisuuteen.

Tieteellinen näköpiiri on suunnattoman laaja nykyiseen verraten. Se käsittelee koko aurinkokunnan astraalista elämää ja valmisteileikse saamaan tiedonmuruja manttaalitason salatuista asioista. Kuudennen aistimen ollessa täysin kehittyneenä alkaa näet jo seitsemäs hieman kehittyä. Koko tieteellinen tarmo on suunnattu manttaalitason kangastusten tutkimiseen. Oppineet laativat niistä „hypoteeseja” samoin kuin nykyään astraalimaailman olemassaolosta.

Seitsemäs juurirotu, joka kehittää seitsemännen aistimen, laskee kruunun tieteelliselle työlle. Eletään siinä ihmeellisessä ajassa, jossa ei ole mitään „vainajia”. Fyysillisellä ruumiilla on hyvin vähäinen merkitys eikä se olekaan enää kiinteätä ainetta.

Ihmiskunta valmisteileikse eroamaan kolminaismaailmasta. „Tiede” ja „uskonto” ovat sama asia. Buddhaisen eli kristostason elämä on sen ajan tieteellinen tutkimusala.

Rauha kaikille olennoille! Kunnia Korkeimmalle!

Samalta tekijältä:

Elämän kysymys teosofian valossa.

Helsingissä 1910. Hinta Smk 1: 25, koruk.
2: 25.

Hengenhano.

Mietteitä totuuden etsijän sisäisistä kokemuksista.
Helsingissä 1910. Hinta 75 p.

Tekijän lukuisista suomennoksista mainit-
takoon:

C. W. Leadbeater,

Ruolemanjälkeinen elämä

ja miten teosofia sen paljastaa. Helsingissä
1912. Hinta 75 p., sid 1: 25.

Teosofinen Kirjakauppa ja Kustannusliike.

Hinta Smk. 1: —, sid. 2: —.